

Zuiderstraat 2
Postbus 272
8901 BB Leeuwarden
T (058) 299 48 99
F (058) 299 47 58

Voorwaarden

Friesland Bank Zakenpakket 2010-1-1506

Inhoudsopgave

Algemene voorwaarden Friesland Bank Zakenpakket

Artikel 1	Begripsomschrijvingen
Artikel 2	Premie
Artikel 3	Verplichtingen na schade
Artikel 4	Verjaring
Artikel 5	Wijziging van premie en voorwaarden
Artikel 6	Duur en einde van de verzekering
Artikel 7	Algemene uitsluitingen en nadere omschrijvingen
Artikel 8	Bijzondere bepalingen terrorismedekking
Artikel 9	Adres
Artikel 10	Toepasselijk recht
Artikel 11	Uw privacy
Artikel 12	Klachten
Artikel 13	Geschillen

Bijzondere voorwaarden

Rubriek A	Gebouwenverzekering voor bedrijven en Vereniging van Appartementseigenaren
Rubriek Aa	Gebouwenverzekering Vereniging van Appartementseigenaren
Rubriek B	Inventaris-/goederenverzekering
Rubriek C	Kantooarelektroonicaverzekering
Rubriek D	Bedrijfsschadeverzekering
Rubriek E	Reconstructiekostenverzekering
Rubriek F	Extra Kostenverzekering
Rubriek G	Glasverzekering
Rubriek H	Lichtreclameverzekering
Rubriek J	Aansprakelijkheidsverzekering
Rubriek K	Kostbaarhedenverzekering

Algemene voorwaarden

Friesland Bank Zakenpakket

De Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket zijn voor alle daaronder gesloten verzekeringen van toepassing. Daarnaast zijn voor elke verzekering afzonderlijk Bijzondere voorwaarden van toepassing.

Definitie verzekerings-overeenkomst

Deze overeenkomst beantwoordt, tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen, aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, als en voor zover de schade op vergoeding waarvan aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor de verzekerde schade was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan.

Mededelingsplicht

Verzekeringnemer is verplicht om voor het sluiten van de overeenkomst aan verzekeraar alle feiten mede te delen die hij kent of behoort te kennen en waarvan hij weet of behoort te begrijpen dat die van belang (kunnen) zijn voor de acceptatiebeslissing van de verzekeraar.

Als niet of niet volledig aan de mededelingsplicht is voldaan, kan dat ertoe leiden dat het recht op uitkering wordt beperkt of zelfs vervalt. Als met opzet tot het misleiden van verzekeraar is gehandeld of deze bij kennis omtrent de ware stand van zaken de verzekering niet zou hebben gesloten, heeft verzekeraar ook het recht de verzekering op te zeggen.

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

1.1 Verzekeringnemer

Degene met wie het Friesland Bank Zakenpakket is aangegaan.

1.2 Verzekerde

Verzekeringnemer en/of degene die als zodanig is omschreven in de Bijzondere voorwaarden.

1.3 Verzekering

Onder verzekering wordt verstaan een individuele verzekering die wordt gesloten onder het Friesland Bank Zakenpakket.

1.4 Verzekerd belang

Het belang van verzekerde bij het behoud van de verzekerde zaak uit hoofde van eigendom of een ander zakelijk recht of het dragen van het risico voor het behoud daarvan.

1.5 Verzekeraar

Friesland Bank Assuradeuren B.V., Namens de op het polisblad vermelde verzekeraars.

1.6 Friesland Bank Zakenpakket

- 1 Onder het Friesland Bank Zakenpakket wordt verstaan het geheel van de gesloten verzekeringen.
- 2 Afhankelijk van de hoedanigheid van de verzekeringnemer worden de volgende pakketnamen gebruikt:
Friesland Bank Zakenpakket.
Friesland Bank Zakenpakket voor Startende Ondernemers.
Friesland Bank Zakenpakket voor de Zelfstandige zonder Personeel.
Friesland Bank Zakenpakket voor het MKB.
Friesland Bank Zakenpakket voor Groot Zakelijk.
Friesland Bank Zakenpakket voor de Vereniging van Appartementseigenaren.
Friesland Bank Zakenpakket voor Agrarische Bedrijven.
- 3 Het Friesland Bank Zakenpakket komt tot stand bij het sluiten van een van de verzekeringen (aangeduid met de letters A tot en met K).

1.7 Claim

Onder claim wordt verstaan een verzoek dat leidt tot schadevergoeding, tot verlening van rechtsbijstand of het geven van advies en tot behandeling van een aanspraak of registratie van een omstandigheid op de Aansprakelijkheidsverzekering.

Artikel 2

Premie

2.1 Betaling van de premie

- 1 Verzekeringnemer dient de premie, de kosten en de assurantiebelaasting te betalen uiterlijk op de 30ste dag nadat zij verschuldigd worden.
Als verzekeringnemer het verschuldigde bedrag niet op tijd betaalt of weigert te betalen en de verzekeraar de verzekeringnemer na de premievervaldag heeft aangemaand om binnen ten minste 14 dagen na aanmaning de premie te betalen, is de dekking geschorst als binnen die termijn niet is betaald.
Verzekeringnemer dient het verschuldigde bedrag alsnog te betalen.
De verzekeraar verleent geen dekking voor schade ontstaan tijdens de schorsingsperiode.
De dekking gaat pas weer in op de dag nadat de verzekeraar het verschuldigde bedrag heeft ontvangen en aangenomen.
- 2 Als verzekeringnemer het verschuldigde bedrag na 3 maanden nog niet heeft betaald, heeft de verzekeraar het recht de verzekering te beëindigen.
- 3 Behalve bij opzegging wegens opzet de verzekeraar te misleiden, wordt bij tussentijdse opzegging de lopende premie naar billijkheid verminderd.

2.2 Onderhoud

- 1 Jaarlijks wordt door de verzekeraar een onderhoudsformulier verstrekt dat binnen de daarin gestelde termijn volledig ingevuld en ondertekend moet worden teruggezonden.
Bij gebreke daarvan heeft de verzekeraar het recht de premie voor de Bedrijfsschade- en de Aansprakelijkheidsverzekering met 30% te verhogen.
- 2 Als uit de verstrekte gegevens voortvloeit dat de premie-aanpassing nodig is wordt deze voor de resterende looptijd van het contract doorberekend.
- 3 Ook in tussentijdse periode dient verzekeringnemer, volgens 2.2.1, steeds voor de juistheid van de op het polisblad vermelde gegevens zorg te dragen.

Artikel 3

Verplichtingen na schade

- 3.1 Zodra een verzekerde kennis draagt of behoort te dragen van een gebeurtenis die voor de verzekeraar tot een verplichting tot uitkering kan leiden, is hij verplicht:
- 1 Die gebeurtenis, aanspraak of omstandigheid zo spoedig mogelijk aan de verzekeraar te melden.
 - 2 Alle maatregelen te nemen ter voorkoming en beperking van onmiddellijk dreigende schade.
 - 3 In geval van inbraak, diefstal, beroving, afpersing of vandalisme meteen aangifte te doen bij de politie.
 - 4 Zijn volle medewerking te verlenen bij de regeling van de schade en alles na te laten, wat de belangen van de verzekeraar zou kunnen schaden.
 - 5 Aan de verzekeraar op te geven welke andere verzekeringen op het verzekerde belang ten tijde van de schade van kracht zijn.
 - 6 De aanvragen van de verzekeraar nauwkeurig op te volgen en de over de schade gestelde vragen volledig en naar waarheid te beantwoorden.
 - 7 Aan de verzekeraar desgevraagd een volledig ingevuld en ondertekend schade-aangifteformulier te zenden.
 - 8 Zich te onthouden van al hetgeen waaruit erkenning van aansprakelijkheid zou kunnen worden afgeleid.
- 3.2 Elk recht op schadevergoeding vervalt, als een verzekerde een van deze verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de verzekeraar heeft geschaad.
- 3.3 Elk recht op schadevergoeding vervalt, als de verzekerde bij schade opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.

Artikel 4

Verjaring

Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van 3 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden. Toch verjaart de rechtsvordering bij verzekering tegen aansprakelijkheid niet voordat 6 maanden zijn verstreken nadat de vordering waartegen de verzekering dekking verleent, binnen de voor deze geldende verjarings- of vervaltermijn is ingesteld.

Artikel 5

Wijziging van premie en voorwaarden

- 5.1 Als de verzekeraar haar tarieven of voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket of van één of meer verzekeringen of groep(en) van verzekeringen van dezelfde aard als een individuele verzekering van het Friesland Bank Zakenpakket herzielt, is zij gerechtigd aanpassing van de desbetreffende verzekering(en) aan de nieuwe tarieven of voorwaarden te verlangen met ingang van een door de verzekeraar te bepalen datum.
- 5.2 De verzekeraar doet van de aanpassing schriftelijk mededeling aan de verzekeringnemer.
- 5.3 Als sprake is van premieverhoging of vermindering van de dekking heeft de verzekeringnemer het recht de aanpassing te weigeren binnen 1 maand nadat hem daarvan mededeling is gedaan. In dat geval eindigt (eindigen) de desbetreffende verzekering(en), op de datum genoemd in de mededeling.
- 5.4 Verzekeringnemer kan de aanpassing niet weigeren, als:
- a) De aanpassing van de premie of voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regeling.
 - b) De aanpassing van de premie of voorwaarden voortvloeit uit het bepaalde onder 2.2..
 - c) De aanpassing van de premie een gevolg is van wijziging van het indexcijfer bij geïndexeerde verzekeringen.

Artikel 6

Duur en einde van de verzekering

- 6.1 Het Friesland Bank Zakenpakket is aangegaan voor en wordt vervolgens stilzwijgend verlengd volgens de op het polisblad vermelde termijn.
- 6.2 Opzegging door verzekeringnemer en/of de verzekeraar
- Het Friesland Bank Zakenpakket en een afzonderlijke verzekering eindigt door schriftelijke opzegging:
- Door verzekeringnemer of door de verzekeraar per de contractsvervaldatum, met een opzegtermijn van ten minste 2 maanden.
 - Door verzekeringnemer of door de verzekeraar nadat een gebeurtenis, aanspraak of omstandigheid die voor de verzekeraar tot een verplichting tot uitkering kan leiden, haar ter kennis is gekomen maar uiterlijk 30 dagen nadat de verzekeraar een schadeclaim heeft afgewikkeld of deze heeft afgewezen. De verzekeraar zal in dit geval een opzegtermijn in acht nemen van ten minste 2 maanden. In het geval van opzet van een verzekerde om de verzekeraar te misleiden, kan direct door de verzekeraar worden opgezegd.
 - Door de verzekeringnemer binnen 2 maanden nadat de verzekeraar tegenover verzekeringnemer een beroep op de niet nakoming van de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering heeft gedaan. De verzekering eindigt op de datum die in de opzegbrief is vermeld.
 - Door de verzekeraar binnen 2 maanden na de ontdekking door de verzekeraar dat verzekeringnemer de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet is nagekomen en verzekeringnemer daarbij heeft gehandeld met het opzet de verzekeraar te misleiden en/of de verzekeraar de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. De verzekering eindigt op de datum die in de opzegbrief is vermeld.
- 6.3 Verder eindigt een verzekering als de verzekeringnemer weigert de wijziging van premie en/of voorwaarden van die verzekering te accepteren, die de verzekeraar op grond van het bepaalde in 5. van deze Algemene voorwaarden (Wijziging van premie en voorwaarden) kan verlangen en wel op de datum genoemd in de mededeling.
- 6.4 Als een verzekering is gesloten onder rubriek J. Aansprakelijkheids-verzekering eindigt die verzekering bovendien bij beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer, tenzij er een uitloopdekking is overeengekomen.

Artikel 7

Algemene uitsluitingen en nadere omschrijvingen

De navolgende bepalingen zijn van kracht voor zover er in de Bijzondere voorwaarden naar wordt verwezen.

- 7.1 Atoomkernreacties
Schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties onverschillig hoe deze zijn ontstaan. Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit. De uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door het verantwoordelijke ministerie moet zijn afgegeven.
Voor zover krachtens de wet een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht. Onder "wet" te verstaan de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), dit is de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie. Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van bedoelde wet en een kerninstallatie aan boord van een schip.
- 7.2 Aardbeving en vulkanische uitbarsting
Schade ontstaan door of als gevolg van een aardbeving of vulkanische uitbarsting, ook als gedurende de tijd waarin, of gedurende 24 uur nadat de schade is ontstaan in of nabij de plaats, waar het verzekerde is gelegen, de gevolgen van aardbeving of vulkanische uitbarsting zich hebben geopenbaard, tenzij de verzekerde bewijst dat de schade niet aan één der genoemde verschijnselen kan worden toegeschreven.
- 7.3 Overstroming
Schade voor zover geen brand of ontploffingsschade die het directe of indirecte gevolg is van overstroming waaronder wordt verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak óf gevolg is van een door deze verzekering gedekte gebeurtenis.
- 7.4. Molest
Onder molest wordt verstaan schade veroorzaakt door:
1 Gewapend conflict:
Onder gewapend conflict wordt verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of in ieder geval de één de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt ook verstaan optreden van een vredesmacht van de Verenigde Naties.
2 Burgeroorlog:
Onder burgeroorlog wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen de inwoners van een zelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.
3 Opstand:
Onder opstand wordt verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
4 Binnenlandse onlusten:
Onder binnenlandse onlusten worden verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.
5 Oproer:
Onder oproer wordt verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
6 Mouterij:
Onder mouterij wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.
De verzekeraar dient te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is of ontstaan is uit één van de in dit artikel genoemde oorzaken.

De 6 genoemde vormen van molest, en de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponneerd.
- 7.5 Opzet
De verzekeraar vergoedt geen schade die de verzekeringnemer of een verzekerde met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld heeft veroorzaakt. Met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld van de verzekeringnemer of een verzekerde wordt voor de toepassing van deze uitsluiting gelijkgesteld de opzet, de al dan niet bewuste roekeloosheid of de al dan niet bewuste merkelijke schuld van degene die in opdracht of met goedvinden van de verzekeringnemer of een verzekerde de algehele feitelijke leiding heeft over het bedrijf of een deel van het bedrijf van de verzekeringnemer of van die verzekerde en die in die hoedanigheid schade veroorzaakt.
- 7.6 Brand
Onder brand wordt verstaan een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur buiten een haard, dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten. Zo is, onder andere geen brand:
a) Zegen, schroeien, smelten, verkolen, broeien.
b) doorbranden van elektrische apparaten en motoren.
c) oververhitten, doorbranden, doorbreken van ovens en ketels.
- 7.7 Luchtvaartuigen
Onder schade door luchtvaartuigen wordt verstaan schade aan de verzekerde zaken ten gevolge van getroffen worden door een vertrekkend, vliegend, landend of vallend lucht- of ruimtevaartuig, dan wel een daaraan verbonden, daarvan losgeraakt, daaruit geworpen of daaruit gevallen projectiel, ontploffingsmiddel of ander voorwerp, en enig ander voorwerp dat getroffen is door enig hier genoemd voorwerp.

- 7.8 Ontploffing
 Onder schade door ontploffing wordt verstaan een gehele of gedeeltelijke vernieling, onmiddellijk veroorzaakt door een plotseling verlopende hevige krachtsuiting van gassen of dampen, dit met inachtneming van het hierna bepaalde. Is de ontploffing ontstaan binnen een - al dan niet gesloten - vat, dan is aan het vereiste van een plotseling verlopende krachtsuiting voldaan, als de wand van het vat onder de druk van de zich daarin bevindende gassen of dampen (onverschillig hoe deze gassen of dampen zijn ontstaan en onverschillig of zij reeds voor de ontploffing aanwezig waren en dan wel eerst tijdens deze ontwikkeld werden) een zodanige scheiding heeft ondergaan, dat door het uitstromen van gas, damp of vloeistof uit de door de scheiding gevormde opening, de drukken binnen en buiten het vat in eens aan elkaar gelijk zijn geworden. Is dit niet het geval of is de ontploffing buiten een vat ontstaan, dan moet de plotseling verlopende, hevige krachtsuiting de onmiddellijke werking zijn geweest van gassen of dampen die door een scheikundige reactie van vaste, vloeibare, gas- en dampvormige stoffen, of van een mengsel daarvan, zijn ontwikkeld of tot uitzetting gebracht.
 In het geval van gehele of gedeeltelijke vernieling van verzekerde zaken door ontploffing wordt ook onder ontploffing verstaan de schade aan de verzekerde zaken welke als gevolg van die vernieling moet worden aangemerkt.
 In het geval van gehele of gedeeltelijke vernieling van andere zaken door ontploffing wordt ook onder ontploffing verstaan de schade aan de verzekerde zaken welke als gevolg van de nabijheid van die vernieling moet worden aangemerkt. De tekst van deze clausule en van de daarbij behorende toelichting is op 5 april 1982 onder nummer 275/82 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Utrecht gedeponeerd.
- 7.9 Storm
 Onder storm wordt verstaan een windsnelheid van ten minste 14 meter per seconde.
- 7.10 Rellen, relletjes en opstootjes
 Onder relen, relletjes en opstootjes worden verstaan incidentele geweldmanifestaties.
- 7.11 Bereddingskosten
 Hieronder worden verstaan de kosten die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door verzekerde zijn gemaakt voor maatregelen ter voorkoming of vermindering van de schade, bij of na een gedekt evenement, ook als deze maatregelen geen baat mochten hebben gehad. Onder bereddingskosten wordt in dit verband ook verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.
- 7.12 Opruimingskosten
 De niet reeds in de schadetaxatie begrepen kosten van wegruimen, afbreken en afvoeren van de verzekerde zaken, voor zover het wegruimen, de afbraak en/of afvoer het noodzakelijk gevolg is van een door de verzekering gedekte schade en daarvoor geen enkele behandeling of bewerking van grond of water is vereist. Het bedrag van deze kosten zal worden vastgesteld door dezelfde experts, die het bedrag der overige schade waartegen de verzekering dekking verleent, zullen hebben vastgesteld.
- 7.13 Expertisekosten
 Hieronder worden verstaan het salaris en de kosten van alle deskundigen voor vaststelling van de schade. Van de door verzekerde benoemde deskundige echter tot maximaal het bedrag van salaris en kosten van de door de verzekeraar benoemde deskundige.

Artikel 8 Bijzondere bepalingen terrorismedekking

- 8.1 Begripsomschrijvingen
 In deze bijzondere bepalingen en de daarop berustende bepalingen wordt - voor zover niet anders blijkt - verstaan onder:
- 1 Terrorisme:
 Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het Financieel Toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet met de dood tot gevolg, en/of schade aan zaken ontstaat of op andere wijze economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
 - 2 Kwaadwillige besmetting:
 Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het Financieel Toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet met de dood tot gevolg, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen of op een andere wijze economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
 - 3 Preventieve maatregelen:
 Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - als dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.
 - 4 Nederlandse Herverzekeringverzekeraar voor Terrorismeschaden N.V. (NHT):
 Een door het Verbond van Verzekeraars opgerichte herverzekeringverzekeraar, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in 8.1. ; 8.2. en 8.3. omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.
 - 5 Verzekeringsovereenkomsten:
 - a) Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het Financieel Toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.

- b) Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, als verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c) Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, als verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- 6 In Nederland toegelaten verzekeraars:
Levens-, natura-uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het Financieel Toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.
- 8.2 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico
- 1 Als en voor zover, met inachtneming van de in 8.1.1; 8.1.2 en 8.1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:
- Terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
 - Handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar ter zake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar ter zake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het Financieel Toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.
- 2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.
- 3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
- Schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan.
 - Gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.
- Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, en alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste een op het risicoadres is gelegen.
- Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsverzekeraars tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsverzekeraar(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.
- 8.3 Uitkeringsprotocol NHT
- 1 Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- 2 De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkeringgerechtigden.
- 3 Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, ten aanzien van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in 8.3.1 bedoelde uitkering ter zake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
- 4 De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit clauseblad wordt beschouwd.

Artikel 9

Adres

Kennisgevingen door de verzekeraar aan de verzekeringnemer geschieden rechtsgeldig aan diens laatste bij de verzekeraar bekende adres of aan het adres van de tussenpersoon door wiens bemiddeling deze verzekering loopt.

Artikel 10

Toepasselijk recht

Op deze verzekering is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 11**Uw privacy**

Alle door u aan ons verstrekte persoonsgegevens worden in overeenstemming met de Wet Bescherming Persoonsgegevens verwerkt onder verantwoordelijkheid van de verzekeraar, waarmee wij in een groep zijn verbonden. Deze gegevens worden verwerkt voor het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, voor het uitvoeren van marketingactiviteiten, voor fraudebestrijding en integriteitbewaking binnen financiële instellingen, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen. Zij bieden producten op financieel gebied aan en/of bemiddelen hierin. U wordt nader geïnformeerd over welke financiële producten dit zijn, over welke dochterondernemingen dit zijn als zij niet de naam van de verzekeraar voeren en over de wijze waarop u aan kunt geven dat u geen nadere informatie meer wilt ontvangen. Al deze informatie en een nadere toelichting daarop kunnen altijd worden geraadpleegd op het internet. Wij hebben het recht uw telefoongesprek op te nemen en terug te luisteren.

Artikel 12**Klachten**

Klachten naar aanleiding van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan:

- De directie van Friesland Bank Assuradeuren BV, Postbus 272, 8901 BB Leeuwarden.
- De directie van de eerste ondertekenaar van de polis.

Wanneer het oordeel van de verzekeraar voor u niet bevredigend is, kunt u zich wenden tot:

- De Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening, Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, telefoon (0900) 355 22 48. Meer informatie vindt u op de website www.kifid.nl.

Het Klachteninstituut werkt met een "consumentenbegrip". Afhankelijk van de omvang van de (bedrijfs)activiteiten kan het zijn dat de klacht niet ontvankelijk is.

Artikel 13**Geschillen**

Rechtsvorderingen die voortvloeien uit of samenhangen met onderhavige overeenkomst dienen te worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Den Haag.

A. Bijzondere voorwaarden Gebouwenverzekering voor bedrijven en Verenigingen van Appartementseigenaren

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek A. Gebouwenverzekering voor bedrijven en Verenigingen van Appartementseigenaren.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

- 1.1 **Gebouw** Het op het polisblad omschreven gebouw met de daarbij behorende garages, schuurtjes en bijgebouwen, centrale verwarmingsinstallaties, en de terreinafscheiding, mits niet bestaande uit planten of rietmatten. Fundamenten, zonweringen en antennes zijn van de verzekering uitgesloten, tenzij uit het polisblad blijkt dat deze wel zijn meeverzekerd. Indien uit het polisblad blijkt dat de fundamenten mede onder deze verzekering zijn begrepen, zal de verzekeraar tevens -bij herbouw- vergoeding van de herbouwwaarde van de fundamenten verlenen, indien de bovengrondse bouw geheel of grotendeels is tenietgegaan en herbouw op dezelfde fundamenten naar redelijkheid niet van de verzekeringnemer kan worden verlangd, hetgeen onder meer het geval kan zijn in verband met rooilijnverordeningen of andere voorschriften van de overheid of om bedrijfseconomische redenen.
- 1.2 **Bewoond** Een gebouw wordt als bewoond beschouwd als in de regel iemand bij dag en nacht op geoorloofde wijze in het gebouw aanwezig is.
- 1.3 **Herbouwwaarde** Het bedrag benodigd voor herbouw van het gebouw op dezelfde plaats met dezelfde bestemming.
- 1.4 **Verkoopwaarde** De waarde van het gebouw bij verkoop in ontruimde en onverhuurde staat onder aftrek van de waarde van de grond. Wordt het gebouw door een ander dan de verzekeringnemer gebruikt dan geldt als verkoopwaarde de waarde van het gebouw bij verkoop in verhuurde staat onder aftrek van de waarde van de grond.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

De verzekeraar vergoedt de directe materiële schade aan het gebouw veroorzaakt door de gebeurtenissen, zoals in de onderstaande module(s) omschreven mits en voor zover de module(s) genoemd zijn op het polisblad:

Module A

- 2.1 Brand, naburige brand, en brandblussing.
- 2.2 Ontploffing.
- 2.3 Brand en ontploffing veroorzaakt door de aard of een gebrek van die zaak.
- 2.4 Blikseminslag, ongeacht of deze brand ten gevolge heeft. Onder blikseminslag wordt niet verstaan inductie/overspanning, tenzij andere sporen van blikseminslag in of aan het op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, te constateren zijn.
- 2.5 Inductie/overspanning, ongeacht hoe ontstaan. De schadevergoeding bedraagt maximaal 25% van het verzekerd bedrag. Als het risico is beveiligd volgens de NPR 8110 risicoklasse-indeling voor overspanningsbeveiliging of NEN-EN-IEC 62305 en de oplevering van deze overspanningsbeveiliging is bevestigd door middel van een schriftelijke verklaring van de installateur, dan geldt deze maximering niet.
- 2.6 Luchtvaartuigen.

Module B

- 2.7 Storm.
Voor deze gebeurtenis geldt een eigen risico. Zie 7.7. Eigen Risico.

Module C

- 2.8 Inbraak en diefstal van tot het gebouw behorende onderdelen.
- 2.9 Vandalisme door wederrechtelijk het gebouw binnengedrongen personen (deze dekking geldt niet voor leegstaande gebouwen).
- 2.10
- 1 Water of stoom, onvoorzien gestroomd uit de waterleiding en centrale verwarmingsinstallaties en uit daarop aangesloten leidingen, sanitaire en andere toestellen, als gevolg van een plotseling opgetreden defect of van springen door vorst, en water overgelopen uit de genoemde toestellen en installaties.
 - 2 Als schade is ontstaan als omschreven in 2.10.1 zijn ook gedekt de kosten van opsporing van het defect en van het daarmee verband houdende breek- en herstelwerk aan muren, vloeren en andere onderdelen van het gebouw. Uitsluitend in geval van springen door vorst zijn gedekt de kosten van herstel van de installaties, leidingen en toestellen zelf.

- 2.11 Regen, sneeuw, hagel of smeltwater (verder te noemen neerslag), via daken, balkons of vensters binnengedrongen als gevolg van overlopen of lekkage van daken en dakgoten of de bovengrondse afvoerpijpen daarvan. Niet gedekt en dus uitgesloten is schade door neerslag via de begane grond of de openbare weg binnengedrongen en schade door grondwater.
- 2.12 Water uit aquaria door breuk of defect daarvan.
- 2.13 Olie, onvoorzien gestroomd uit de centrale verwarmingsinstallaties of uit op de schoorsteen aangesloten kachels en haarden met bijbehorende leidingen en tanks.
- 2.14 Aanrijding, aanvaring, afgevallen of uitgevloeiende lading.
- 2.15 Relletjes.
- 2.16 Rook en roet, plotseling uitgestoten door op een schoorsteen aangesloten haarden en kachels.
- 2.17 Omvallen van kranen en heistellingen alsmede het omvallen van bomen op het eigen terrein van verzekerde.
- 2.18 Sneeuwdruk, en door binnengedrongen sneeuw.

Module D

- 2.19 Elke andere gebeurtenis dan hierboven genoemd, die beschadiging veroorzaakt, die plotseling en onverwacht ontstaat.

Module E

- 2.20 Neerslag en/of rioolwater via de begane grond of de openbare weg onvoorzien het gebouw binnengedrongen. Niet gedekt en dus uitgesloten is schade door grondwater.
- 2.21 Opeenhoping van water op het dak.
- 2.22 Hagel, mits niet binnengedrongen door openstaande deuren, ramen of luiken.

Artikel 3

Dekking boven het verzekerde bedrag

In geval van een gedekte gebeurtenis vergoedt de verzekeraar boven het verzekerde bedrag:

- 3.1 De bereddingskosten.
- 3.2 Het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen, worden slechts vergoed voor zover dit salaris en deze kosten:
 - niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
 - betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.
- 3.3 Tot maximaal 10% van het verzekerde bedrag per onderdeel tegen de gebeurtenissen genoemd onder 2.
 - 1 De opruimingskosten.
 - 2 De kosten van noodzakelijke verbeteringen en noodvoorzieningen aan het beschadigde gedeelte van het gebouw, die de verzekeringnemer op last van de overheid moet aanbrengen.
 - 3 Kosten van herstel van tuinaanleg, beplanting en bestrating behorende bij het gebouw als gevolg van een gedekte gebeurtenis, met uitzondering van weersinvloeden, diefstal en vandalisme. Meeverzekerd is echter schade door het in de tuin neerkomen van voorwerpen, met uitzondering van neerslag, die door storm van buiten de tuin zijn meegevoerd.
 - 4 Huurderving als het gebouw onbruikbaar is geworden voor de op het polisblad genoemde bestemming.
 - a) De vergoeding geschiedt gedurende de gebruikelijke tijd die nodig is voor herstel of herbouw, maar gedurende maximaal 52 weken.
 - b) Als het gebouw niet wordt herbouwd of hersteld wordt de uitkeringsduur tot 8 weken beperkt.
 - c) Als de verzekeringnemer het gebouw zelf in gebruik heeft, wordt de schade vergoed op basis van de huurwaarde.

Artikel 4

Aan- of verbouw

- 4.1 Gedurende de tijd, dat het gebouw nog in aanbouw is, uitwendig of ingrijpend inwendig verbouwd wordt of leeg staat, geldt de dekking voor de gebeurtenissen als genoemd in 2. met uitzondering van 2.8 t/m 2.11, 2.13, 2.14, 2.17, 2.19 t/m 2.22.
- 4.2 Gedurende deze periode zijn de op het terrein of in de keten of loodsen bij het bouwwerk aanwezige bouwmaterialen, die bestemd zijn om in of aan het gebouw te worden verwerkt, meeverzekerd.
- 4.3 Gedurende de aanbouw- en verbouwperiode zijn de op het terrein aanwezige keten en loodsen van de verzekering uitgesloten.

Artikel 5

Uitsluitingen

- 5.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door opzet, overstroming, atoomkernreacties, molest, aardbeving en vulkanische uitbarsting, zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket.
Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e)water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging.
- 5.2 Van de dekking volgens 2.10 en 2.11 is uitgesloten:
- 1 Schade als gevolg van vochtdoorlating van muren, andere constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.
 - 2 Reparatiekosten van daken, dakgoten en regenafvoerpijpen.
 - 3 Schade als gevolg van het gebruik van loden leidingen.
- 5.3 Van de dekking volgens 2.18 is uitgesloten:
Schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.
- 5.4 Van de dekking volgens 2.19 is uitgesloten schade:
- 1 Veroorzaakt door dieren die door de verzekeringnemer of zijn personeel worden gehouden of werden toegelaten, en schade door ongedierte.
 - 2 Aan ruiten en glazen onderdelen.
 - 3 Door vernieling of beschadiging door of op last van een overheidsinstantie.
- 5.5 Van de dekking volgens module E is uitgesloten:
schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.

Artikel 6

Vaststelling van de schade

- 6.1 De schade zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de schade zullen vaststellen.
- 6.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden, een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de grootte van de schade binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
- 6.3 Als de schade niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de grootte van de schade gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s). De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
- 6.4 Door medewerking aan de vaststelling van de schade erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.

Artikel 7

Omvang van de schade

- 7.1 De taxatie van de expert(s) zal, onverminderd het hierna bepaalde, als schade aangeven het verschil tussen de herbouwwaarde van het gebouw onmiddellijk voor de gebeurtenis en van het overgebleven deel onmiddellijk nadien. Beide waarden moeten uit de taxatie blijken.
- 7.2 Bovendien zal de taxatie als schade moeten aangeven het verschil tussen de verkoopwaarde van het gebouw onmiddellijk voor de gebeurtenis en van het overgebleven deel onmiddellijk nadien. Deze beide waarden moeten ook uit de taxatie blijken.
- 7.3 Herbouw of niet-herbouw.
- 1 Verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar binnen twaalf maanden na de schadedatum schriftelijk mee te delen of hij al dan niet zal herbouwen of herstellen.
Heeft verzekeringnemer zijn beslissing niet binnen de gestelde termijn kenbaar gemaakt of is verzekeringnemer niet binnen 2 jaar na de schadedatum begonnen met de herbouw, dan vindt de schadeafwikkeling plaats naar verkoopwaarde.
 - 2 Bij herbouw of herstel op dezelfde plaats en met dezelfde bestemming vindt de schadevergoeding plaats naar herbouwwaarde.
 - 3 In tegenstelling tot het onder het vorige lid bepaalde zal schadevergoeding steeds plaatsvinden naar verkoopwaarde, als reeds voor de schade:
 - a) Verzekeringnemer het voornemen had het gebouw af te breken.
 - b) Het gebouw bestemd was voor afbraak of onteigening.
 - c) Het gebouw door de overheid onbewoonbaar of onbruikbaar was verklaard.
 - d) Het gebouw leeg stond of al langer dan 2 maanden buiten gebruik was en het bovendien ter verkoop stond aangeboden.
 - e) Het gebouw geheel of gedeeltelijk gekraakt was.Dit is niet van toepassing als verzekeringnemer een herbouwplicht heeft.

- 4 In alle andere gevallen wordt het laagste van de naar herbouwwaarde en naar verkoopwaarde berekende schadebedrag vergoed.
- 7.4 Schade-uitkering
- 1 Als de schadevergoeding plaatsvindt op basis van herbouwwaarde wordt eerst 40% van de naar herbouwwaarde berekende schadevergoeding uitgekeerd, dan wel de volledige naar verkoopwaarde berekende schadevergoeding als dit bedrag lager is. De uitkering van het meerdere zal plaatsvinden onder overlegging van de nota's; de totale uitkering zal nimmer meer bedragen dan de werkelijk aan herbouw bestede kosten.
 - 2 In het geval schadevergoeding plaatsvindt op basis van verkoopwaarde wordt de aldus berekende schadevergoeding in één termijn uitgekeerd. De schadevergoeding zal niet meer bedragen dan als van de herbouwwaarde zou zijn uitgegaan.
 - 3 Herbouwwaardegarantie: uitsluitend van toepassing indien dit op het polisblad is vermeld. Hierbij tekent de verzekeraar aan dat de waarde van het gebouw is vastgesteld door een door de verzekeraar erkend bedrijf. De verzekeraar geeft hiervoor de garantie dat er bij schade geen onderverzekering wordt toegepast. Wanneer de verzekerde som, ondanks of ten gevolge van de jaarlijkse aanpassing conform indexering CBS, bij schade lager blijkt te zijn dan de herbouwwaarde onmiddellijk voor het evenement, dan wordt de verzekerde som met terugwerkende kracht gebracht op de bedoelde herbouwwaarde, tenzij het verschil is ontstaan door enige niet voor de schadedatum gemelde en door verzekeraar bevestigde wijziging van de inhoud (m³) en/of bouwtechnische uitvoering van het gebouw en bijgebouwen. De garantie geldt uitsluitend onder de navolgende condities:
 - a) T.a.v. gebouw of onderdelen hiervan waarvoor op het polisblad of in de voorwaarden een apart bedrag of vergoedingsmaximum is opgenomen, geldt de waardegarantie uitsluitend tot het vermelde bedrag of vergoedingsmaximum.
 - b) De gebouwenverzekering moet geïndexeerd zijn
 - c) Bij schade behoudt de verzekeraar zich het recht voor de waarde van het gebouw opnieuw vast te stellen.
- 7.5 Onderverzekering
- 1 Als bij schade blijkt dat het verzekerd bedrag lager is dan 90% van de waarde waarvan wordt uitgegaan bij de vaststelling van de omvang van de schade, wordt schadevergoeding verleend in verhouding van het verzekerd bedrag tot die waarde onmiddellijk voor de gebeurtenis.
Dit is niet van toepassing op vergoeding van de expertisekosten.
 - 2 Als echter uit het polisblad blijkt dat deze verzekering is geïndexeerd en bij schade de waarde van het gebouw hoger blijkt te zijn dan het op de laatste premievalidatum volgens het indexcijfer vastgestelde verzekerde bedrag, zullen de experts op basis van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek ook een raming geven van het indexcijfer voor de bouwkosten op het moment van de gebeurtenis. Is het laatstbedoelde indexcijfer hoger dan het indexcijfer op de premievalidatum onmiddellijk voorafgaande aan de schadedatum, dan geldt voor de regeling van de schade als verzekerd bedrag het bedrag overeenkomende met het indexcijfer op het moment van de schade, echter met als maximum 125% van het op de laatste premievalidatum vastgestelde verzekerde bedrag.
- 7.6 Verbrugging
- Als één of meer op deze polis verzekerde gebouwen onderverzekerd en andere oververzekerd zijn, dan komen de overschotten - naar verhouding van de tekorten - ten goede aan de onderverzekerde gebouwen.
- 7.7 Eigen risico
- 1 Per gebeurtenis geldt een eigen risico voor:
 - storm (zoals beschreven in 2.7) van 2 promille van het verzekerde bedrag met een minimum van € 500,- en een maximum van € 1.125,- per gebouw.
 - overige gebeurtenissen, zoals beschreven in artikel 2.8 t/m 2.22, geldt een eigen risico zoals vermeld op het polisblad.
 Als in de (Bijzondere) voorwaarden of clauses een hoger eigen risico is vermeld, geldt het hogere eigen risico.
 - 2 Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt een eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkende eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 8

Andere verzekeringen

- 8.1 Als de schade ook door één of meer andere verzekeringen is gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de waarde van het verzekerde overtreft, worden het op de polis verzekerd bedrag en de voor deze polis geldende uitkeringsmaxima verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de waarde van het verzekerde. Vermindering of teruggave van premie vindt niet plaats.
- 8.2 De verzekeraar vergoedt geen schade voor zover een beschadigd object elders door een speciale verzekering is gedekt of zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan.

Artikel 9

Indexering

Als uit het polisblad blijkt dat de verzekering is geïndexeerd worden jaarlijks per premievalidatum het verzekerde bedrag en in evenredigheid daarmee de premie verhoogd of verlaagd volgens het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde indexcijfer, waaruit blijkt in welke mate de bouwkosten zich in het voorgaande jaar hebben ontwikkeld.

Artikel 10

Wijziging van het risico

- 10.1 De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw ten tijde van het aangaan van de verzekering zijn volledig bekend.
- 10.2 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 maanden, in kennis te stellen van:
- 1 Elke belangrijke verandering van het risico, waaronder in elk geval wordt verstaan:
 - a) verandering in de bouwaard of dakbedekking.
 - b) verandering in het gebruik of de bestemming.
 - 2 Leegstand van het gebouw (of van een als zelfstandig aan te merken deel daarvan).
 - 3 Het buiten gebruik zijn van het gebouw (of van een als zelfstandig aan te merken deel daarvan), gedurende een aaneengesloten periode van 2 maanden of die naar verwachting langer dan 2 maanden zal duren.
 - 4 Het kraken van het gebouw (of van een als zelfstandig aan te merken deel daarvan).
- 10.3 De in 10.2. genoemde termijn van 2 maanden geldt niet als verzekeringnemer van het optreden van een wijziging niet op de hoogte was en redelijkerwijs ook niet kon zijn.
- 10.4 Vanaf de datum van risicowijziging als bovenbedoeld zal deze verzekering uitsluitend dekking verlenen tegen de gevaren als omschreven onder 2.1.1 t/m 2.1.6 en 2.1.13.
- 10.5 Na melding van een risicowijziging als bovenbedoeld heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden geveerd.
- 10.6 Als melding van een risicowijziging als bovenbedoeld niet of niet tijdig geschiedt, vervalt het recht op schadevergoeding 2 maanden na de datum van risicowijziging. Het vorenstaande geldt niet als de verzekering na kennisgeving van de risicowijziging ongewijzigd zou zijn voortgezet. Als de verzekeraar de verzekering slechts tegen een hogere premie zou hebben voortgezet, vindt vergoeding van een eventuele schade plaats in verhouding van de betaalde tot de te betalen premie.

Artikel 11

Overgang van het verzekerd belang

- 11.1 Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang, tenzij met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten, of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.
- 11.2 Bij overgang van het verzekerd belang door overlijden blijft de verzekering van kracht. De erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar kunnen de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

Aa. Bijzondere voorwaarden Gebouwenverzekering Vereniging van Appartementseigenaren

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op Rubriek Aa. Gebouwenverzekering Vereniging van Appartementseigenaren.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

- 1.1 Gebouw Het als zodanig, op het polisblad, omschreven appartementencomplex met al wat volgens verkeersopvatting daarvan deel uitmaakt, waaronder de fundering(en).
- 1.2 Herbouwwaarde Het bedrag benodigd voor herbouw van het gebouw op dezelfde plaats met dezelfde bestemming.
- 1.3 Verkoopwaarde De waarde van het gebouw bij verkoop in ontruimde en onverhuurde staat onder aftrek van de waarde van de grond.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

- 2.1 De verzekeraar vergoedt de directe materiële schade aan het gebouw veroorzaakt door iedere tijdens de looptijd van de verzekering voorgevallen gebeurtenis die beschadiging veroorzaakt, die plotseling en onverwacht ontstaat en die niet krachtens deze voorwaarden is uitgesloten, met dien verstande dat:
- 1 Schade door vandalisme alleen is gedekt als deze wordt veroorzaakt door wederrechtelijk binnengedrongen personen.
 - 2 Breuk van (kunststof) glas - anders dan door brand, ontploffing, storm of inbraak - uitsluitend is verzekerd indien uit het polisblad blijkt dat dit risico is meeverzekerd. Dit geldt ook voor glas in windschermen, balkon- of terreinafscheidings, gemeenschappelijke trappenhuizen en gemeenschappelijke bergruimten. Deze dekking geldt niet gedurende een periode waarin het gebouw leegstaat, in aanbouw is, uitwendig of ingrijpend inwendig wordt verbouwd, en ontstaan tijdens het (ver)plaatsen of bewerken van het glas.
- 2.2 In geval van een gedekte schade aan leidingen en/of daarop aangesloten toestellen zijn ook gedekt de kosten van opsporing van de breuk of het defect daarvan en van het daarmee verband houdende breek- en herstelwerk aan muren, vloeren en andere onderdelen van het gebouw.

Artikel 3 Dekking boven het verzekerd bedrag

In geval van een gedekte gebeurtenis vergoedt de verzekeraar boven het verzekerde bedrag:

- 3.1 De bereddingskosten.
- 3.2 Het salaris en de kosten van alle experts en door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen, worden slechts vergoed voor zover dit salaris en deze kosten niet uitgaan boven het salaris en de kosten die welke de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
- 3.3 Schade veroorzaakt door een gedekte gebeurtenis aan:
- 1 Roerende zaken die aan verzekeringnemer toebehoren, tot maximaal € 10.000,- mits deze zich bevinden in de tot het gebouw behorende gemeenschappelijke (berg)ruimten. Schade door (een poging tot) diefstal en vandalisme is alleen gedekt indien voorafgegaan door aantoonbare sporen van braak aan de desbetreffende ruimte. Onder braak wordt verstaan: verbreking met zichtbare beschadiging van afsluitingen, met het oogmerk zich wederrechtelijk toegang te verschaffen.
Niet onder roerende zaken worden gerekend:
 - a) eigendommen van individuele appartementseigenaren.
 - b) geld en geldswaardig papier.
 - c) motorrijtuigen, caravans, aanhangwagens, vaartuigen en losse onderdelen en accessoires hierbij.
 - 2 Eigendommen van derden (zoals boilers, geisers, gas-, elektriciteits- en watermeters), mits bevestigd aan het gebouw, tot maximaal € 10.000,-.
Deze schade is slechts gedekt voor zover zij voor rekening van de verzekerde komt en niet dooreen andere verzekering is gedekt.
- 3.4 Verder vergoedt de verzekeraar in geval van een gedekte gebeurtenis, tot maximaal 10 % van het verzekerd bedrag:
- 1 De opruimingskosten.
 - 2 De kosten van noodzakelijke verbeteringen en noodvoorzieningen aan het beschadigde gedeelte van het gebouw, die de verzekeringnemer op last van de overheid moet aanbrengen.
 - 3 Kosten van herstel van tuinaanleg, beplanting en bestrating behorende bij het gebouw als gevolg van een gedekte gebeurtenis, uitgezonderd weersinvloeden, diefstal en vandalisme.
Meeverzekerd is echter schade door het in de tuin neerkomen van voorwerpen, met uitzondering van neerslag, die door storm van buiten de tuin zijn meegevoerd.
- 3.5 Huurderving als het gebouw of één of meerdere appartementen van het gebouw onbruikbaar is (zijn) geworden voor de op het polisblad genoemde bestemming.
- a) De vergoeding geschiedt gedurende de gebruikelijke tijd die nodig is voor herstel of herbouw, maar gedurende maximaal 52 weken.
 - b) Als het gebouw niet wordt herbouwd of hersteld wordt de uitkeringsduur tot 12 weken beperkt.
 - c) Als de verzekeringnemer het gebouw zelf in gebruik heeft, wordt de schade vergoed op basis van de huurwaarde.

Artikel 4

Aan- of verbouw

- 4.1 Gedurende de tijd, dat het gebouw nog in aanbouw is, uitwendig of ingrijpend inwendig verbouwd wordt, is het gebouw uitsluitend verzekerd tegen directe materiële schade veroorzaakt door:
- brand, naburige brand, en brandblussing.
 - ontploffing.
 - blikseminslag, ongeacht of deze brand tengevolge heeft.
 - luchtvaartuigen.
 - olie, onvoorzien gestroomd uit de centrale verwarmingsinstallaties of uit de op de schoorsteen aangesloten kachels en haarden met bijbehorende leidingen en tanks.
 - storm.
 - aanrijding, aanvaring, afgevallen of uitgevloeiende lading.
 - rook en roet, plotseling uitgestoten door op een schoorsteen aangesloten haarden en kachels.
- 4.2 Gedurende deze periode zijn de op het terrein of in de keten of loodsen bij het bouwwerk aanwezige bouwmaterialen, die bestemd zijn om in of aan het gebouw te worden verwerkt, meeverzekerde.
- 4.3 Gedurende de aanbouw- en verbouwperiode zijn de op het terrein aanwezige keten en loodsen van de verzekering uitgesloten.

Artikel 5

Uitsluitingen

- 5.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door opzet, overstroming, atoomkernreacties, molest, aardbeving en vulkanische uitbarsting, zoals omschreven onder 7. van de Algemene Voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging. Verder vergoedt de verzekeraar geen schade:
- 5.2 Veroorzaakt door geleidelijk werkende (weers)invloeden, vochtdoorlating van muren, constructiefouten, aan verzekeringnemer te verwijten slecht onderhoud van het gebouw of verzakking of instorting.
- 5.3 Aan een zelfstandige verzekerde zaak door enig gebrek of eigen bederf van die zelfstandige zaak, tenzij dit gebrek of bederf brand, ontploffing of waterschade tot gevolg heeft.
- 5.4 Die wordt veroorzaakt door dieren die met goedvinden van een verzekerde of diens huisgenoten worden toegelaten en schade door ongedierte.
- 5.5 Door vernieling of beschadiging op last van een overheidsinstantie.

Artikel 6

Vaststelling van de schade

- 6.1 De schade zal in onderling overleg of door één door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat twee experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder één benoemen, de schade zullen vaststellen.
- 6.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de grootte van de schade binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen, na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
- 6.3 De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
- 6.4 Als de schade niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de grootte van de schade gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s).
- 6.5 Door medewerking aan de vaststelling van de schade erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.

Artikel 7

Omvang van de schade

- 7.1 De taxatie van de expert(s) zal, onverminderd het hierna bepaalde, als schade aangeven het verschil tussen de herbouwwaarde van het gebouw onmiddellijk voor de gebeurtenis en van het overgebleven deel onmiddellijk nadien. Beide waarden moeten uit de taxatie blijken.
- 7.2 Bovendien zal de taxatie als schade moeten aangeven het verschil tussen de verkoopwaarde van het gebouw onmiddellijk voor de gebeurtenis en van het overgebleven deel onmiddellijk nadien. Deze beide waarden moeten eveneens uit de taxatie blijken.
- 7.3 Herbouw of niet-herbouw 1 Verzekeringnemer dient de verzekeraar binnen twaalf maanden na de schadedatum schriftelijk mede te delen of hij al dan niet zal herbouwen of herstellen. Heeft verzekeringnemer zijn beslissing niet binnen de gestelde termijn kenbaar gemaakt of is de verzekeringnemer niet binnen 2 jaar na de schadedatum begonnen met de herbouw, dan vindt de schadeafwikkeling plaats naar verkoopwaarde.

- 2 Bij herbouw of herstel op dezelfde plaats en met dezelfde bestemming vindt de schadevergoeding plaats naar herbouwwaarde.
- 3 In tegenstelling tot het onder het vorig artikellid bepaalde zal schadevergoeding steeds plaatsvinden naar verkoopwaarde, als reeds voor de schade:
 - a) Verzekerde het voornemen had het gebouw af te breken.
 - b) Het gebouw bestemd was voor afbraak of onteigening.
 - c) Het gebouw door de gemeente onbewoonbaar of onbruikbaar was verklaard.
 - d) Het gebouw leeg stond of al langer dan twee maanden buiten gebruik was en het bovendien ter verkoop stond aangeboden.
 - e) Het gebouw geheel of gedeeltelijk gekraakt was.
 Het bovenstaande is niet van toepassing als verzekeringnemer een herbouwplicht heeft.
- 4 In alle andere gevallen wordt het laagste van de naar herbouwwaarde en naar verkoopwaarde berekende schadebedragen vergoed.

7.4 Schade-uitkering

- 1 Als de schadevergoeding plaatsvindt op basis van herbouwwaarde wordt eerst 40% van de naar herbouwwaarde berekende schadevergoeding uitgekeerd, dan wel de volledige naar verkoopwaarde berekende schadevergoeding als dit bedrag lager is. De uitkering van het meerdere zal plaatsvinden onder overlegging van de nota's de totale uitkering zal nooit meer bedragen dan de werkelijk aan herbouw bestede kosten.
- 2 In het geval schadevergoeding plaatsvindt op basis van verkoopwaarde wordt de aldus berekende schadevergoeding in één termijn uitgekeerd. De schadevergoeding zal niet meer bedragen dan als van de herbouwwaarde zou zijn uitgegaan.

7.5 Onderverzekering

- 1 Als bij schade blijkt dat het verzekerd bedrag lager is dan de waarde waarvan wordt uitgegaan bij vaststelling van de omvang van de schade, wordt schadevergoeding verleend in verhouding van het verzekerd bedrag tot die waarde onmiddellijk voor de gebeurtenis. Dit is niet van toepassing op de vergoeding van expertisekosten.
- 2 Als echter uit het polisblad blijkt dat de verzekering is geïndexeerd en bij schade de waarde van het gebouw hoger blijkt te zijn dan het op de laatste premievervaldatum overeengekomen het indexcijfer vastgestelde verzekerd bedrag, zullen de experts op basis van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek ook een raming geven van het indexcijfer voor de bouwkosten op het moment van de gebeurtenis. Is het laatstbedoeld indexcijfer hoger dan het indexcijfer op de vervaldatum onmiddellijk voorafgaande aan de schadedatum, dan geldt voor de regeling van de schade als verzekerd bedrag het bedrag overeenkomende met het indexcijfer op het moment van de schade, echter met als maximum 125 % van het op de laatste premievervaldag vastgestelde verzekerd bedrag.

7.6 Verbrugging

Als één of meer op deze polis verzekerde gebouwen onderverzekerd en andere oververzekerd zijn, dan komen de overschotten - naar verhouding van de tekorten - ten goede aan de onderverzekerde gebouwen.

7.7 Eigen risico

- 1 Per gebeurtenis geldt een eigen risico voor storm van € 500,- per gebouw.
- 2 Als afwijkende eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 8

Andere verzekeringen

8.1

Als de schade ook door één of meer andere verzekeringen is gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de waarde van het verzekerde overtreft, worden het op de polis verzekerd bedrag en de voor deze polis geldende uitkeringsmaxima verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de waarde van het verzekerde. Vermindering of teruggave van premie vindt niet plaats.

8.2

De verzekeraar vergoedt geen schade voor zover een beschadigd object elders door een speciale verzekering is gedekt of zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan.

Artikel 9

Indexering

Als uit het polisblad blijkt dat de verzekering is geïndexeerd worden jaarlijks per premievervaldatum het verzekerd bedrag en in evenredigheid daarmee de premie verhoogd of verlaagd overeenkomstig het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde indexcijfer, waaruit blijkt in welke mate de bouwkosten zich in het voorgaande jaar hebben ontwikkeld.

Wijziging verzekering

Artikel 10

Wijziging van het risico

10.1

De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw ten tijde van het aangaan van de verzekering zijn de verzekeraar volledig bekend.

10.2

De verzekerde is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee maanden, in kennis te stellen van:

- 1 Elke belangrijke verandering van het risico, waaronder in elk geval wordt verstaan:
 - a) Verandering in bouwaard of dakbedekking.
 - b) Verandering in het gebruik of de bestemming.
- 2 Leegstand en het buiten gebruik zijn van het gebouw of één of meerdere appartementen van het gebouw. Hierbij geldt dat als deze leegstand of buitengebruikstelling een gevolg is van het normale verloop (wisselen van huurders/eigenaren), een termijn geldt van maximaal 6 maanden, voordat verzekerde verplicht is deze leegstand te melden.
- 3 Het kraken van het gebouw of één of meerdere appartementen.
- 4 Elke verandering in het gebruik of de bestemming van het gebouw of van één of meerdere appartementen.

- 10.3 De in 10.2. genoemde termijn van twee maanden geldt niet als verzekerde van het optreden van een wijziging niet op de hoogte was of redelijkerwijs ook niet kon zijn.
- 10.4 Vanaf de datum van risicowijziging als bedoeld onder 10.2.1 t/m 10.2.3 zal deze verzekering uitsluitend dekking verlenen tegen de risico's als omschreven onder 4.1.
- 10.5 Na melding van een risicowijziging als bovenbedoeld heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en de voorwaarden te herzien.
 - 2 (Preventie) maatregelen te eisen die door verzekeringnemer uitgevoerd dienen te worden binnen de door de verzekeraar gestelde termijn.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 4 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden gevergd.
- 10.6 Als melding van een risicowijziging als bovenbedoeld onder 10.2.1 t/m 10.2.3 niet of niet tijdig geschiedt, vervalt het recht op schadevergoeding twee maanden na de datum van risicowijziging. Dit geldt niet als de verzekering na kennisgeving van de risicowijziging ongewijzigd zou zijn voortgezet. Als de verzekeraar de verzekering tegen een hogere premie zou hebben voortgezet, vindt vergoeding van een eventuele schade plaats in verhouding van de betaalde tot de te betalen premie.

Artikel 11

Eigendomsovergang

Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang - tenzij de verzekeraar met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten - of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.

Artikel 12

Appartementen

Zolang de eigendom van het verzekerde gebouw gesplitst is in appartementen, gelden de volgende aanvullende voorwaarden.

Een daad of verzuim van een eigenaar, welke krachtens de wet of de verzekeringsvoorwaarden gehele of gedeeltelijke ongehoudenheid van de verzekeraar tot uitkering van de schadevergoeding tot gevolg zou hebben, laat de uit deze polis voortvloeiende rechten onverlet. Niettemin zal de verzekeraar in zodanig geval gerechtigd zijn, mits zij voor de uitkering de wens daartoe te kennen hebben gegeven, een aandeel in de schadevergoeding overeenkomende met het aandeel waarin de betreffende eigenaar in de gemeenschap gerechtigd is, van deze terug te vorderen. Ingeval van toepassing van artikel 5:136 lid 4 BW zal de uitkering van het aandeel in bedoeld geval in plaats van aan de eigenaar geschieden aan de verzekeraar. Gaat de verschuldigde uitkering een bedrag van € 11.250,- te boven, dan geschiedt zij op de wijze te bepalen door de vergadering van eigenaars, wat moet blijken uit een door de voorzitter gewaarmerkt afschrift van de notulen van de vergadering.

Door uitkering overeenkomstig de voorwaarden van deze polis zal de verzekeraar tegenover alle belanghebbenden volledig zijn gekweten. De activiteiten zoals beschreven onder 5.2 en 10.2.4 worden beschouwd als daad of verzuim zoals in dit artikel beschreven.

B. Bijzondere voorwaarden Inventaris-/goederenverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek B. Inventaris-/goederenverzekering.

Artikel 1

Aanvullende begripsomschrijvingen

- 1.1 Bedrijfsuitrusting/
inventaris De voor de bedrijfs- of beroepsuitoefening of andere op het polisblad omschreven activiteiten bestemde roerende goederen.
Niet tot de bedrijfsuitrusting/inventaris worden gerekend:
geld, geldswaardige papieren, motorrijtuigen, aanhangwagens, caravans, vaartuigen, dieren en de onder 1.2 genoemde goederen.
- 1.2 Goederen De voor de bedrijfs- of beroepsuitoefening of andere op het polisblad omschreven activiteiten bestemde grond- en hulpstoffen, halffabrikaten, eindproducten, goederen in bewerking en verpakkingsmateriaal.
- 1.3 Geld en geldswaardig papier Onder geld en geldswaardig papier wordt verstaan: baar geld, bankbiljetten, rechtsgeldig getekende cheques en betaalkaarten, geldige zegels, wissels, promessen, celen of ander dergelijk geldswaardig papier, dat de verzekeringnemer in verband met de uitoefening van zijn bedrijf in eigendom toebehoort of waarvoor hij aansprakelijk is. Ook wordt hieronder verstaan spaarzegels uitgegeven door de winkelier zelf of door een organisatie waarbij deze is aangesloten, boeken-, cd-, theater- en andere officiële cadeaubonnen, postzegels, strippenkaarten ten behoeve van het openbaar vervoer, telefoonkaarten en (staats)loten.
- 1.4 Nieuwwaarde Het bedrag benodigd voor het verkrijgen van nieuwe zaken van dezelfde soort en kwaliteit.
- 1.5 Dagwaarde De nieuwwaarde onder aftrek van een bedrag wegens waardevermindering door veroudering of slijtage.
- 1.6 Marktwaarde De inkoopprijs op het moment van de gebeurtenis.

Artikel 2

Gedekte gebeurtenissen

De verzekeraar vergoedt de directe materiële schade aan de bedrijfsuitrusting/inventaris en goederen, aanwezig in het op het polisblad omschreven gebouw en bijgebouwen daarvan, veroorzaakt door de gebeurtenissen, zoals in de onderstaande module(s) omschreven mits en voor zover de module(s) genoemd zijn op het polisblad:

Module A

- 2.1 Brand, naburige brand en brandblussing.
- 2.2 Ontploffing.
- 2.3 Brand en ontploffing veroorzaakt door de aard of een gebrek van die zaak.
- 2.4 Blikseminslag, ongeacht of deze brand tengevolge heeft.
Onder blikseminslag wordt niet verstaan inductie/overspanning, tenzij andere sporen van blikseminslag in of aan het op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, te constateren zijn.
- 2.5 Inductie/overspanning, ongeacht hoe ontstaan, maar slechts voor schade aan de inventaris (bedrijfsuitrusting).
Daarom is niet gedekt schade door inductie aan de goederenvoorraad.
De schadevergoeding bedraagt maximaal 25% van het verzekerd bedrag. Als het risico is beveiligd volgens de NPR 8110 risicoklasse-indeling voor overspanningsbeveiliging of NEN-EN-IEC 62305 en de oplevering van deze overspanningsbeveiliging is bevestigd door middel van een schriftelijke verklaring van de installateur, dan geldt deze maximering niet.
- 2.6 Luchtvaartuigen.

Module B

- 2.7 Diefstal en vandalisme nadat de dader het gebouw wederrechtelijk binnengedrongen is door middel van braak.
- 2.8 Gewelddadige beroving en afpersing.

Module C

- 2.9 Storm.
- 2.10 Water en stoom, onvoorzien gestroomd uit de waterleiding en centrale verwarmingsinstallatie en uit de daarop aangesloten leidingen, sanitaire en andere toestellen, met uitzondering van sprinklerinstallaties, als gevolg van een plotseling opgetreden defect of van springen door vorst, en het overlopen van water uit de genoemde installaties en toestellen.
- 1 Als schade is ontstaan als omschreven in 2.10, zijn ook gedekt de kosten van opsporing van het defect en van het daarmee verband houdende breek- en herstelwerk aan muren, vloeren en andere onderdelen van het gebouw.
 - 2 Behalve in geval van springen door vorst zijn niet gedekt en dus uitgesloten de kosten van: herstel van de installaties, leidingen en toestellen zelf.

- 2.11 Regen, sneeuw, hagel of smeltwater (verder te noemen neerslag) via daken, balkons of vensters binnengedrongen als gevolg van overlopen of lekkage van daken en dakgoten of de bovengrondse afvoerpijpen daarvan. Niet gedekt en dus uitgesloten is:
- 1 Schade door neerslag via de begane grond of de openbare weg binnengedrongen en schade door grondwater.
 - 2 Schade als gevolg van slecht onderhoud van het gebouw.
- 2.12 Water uit de automatische sprinklerinstallatie in het op het polisblad omschreven gebouw of een belendend gebouw. Deze dekking geldt niet als het uitstromen is veroorzaakt door:
- 1 Herstelling of wijziging van het gebouw.
 - 2 Herstelling, verwijdering of uitbreiding van de sprinklerinstallatie.
 - 3 Bevriezing ten gevolge van nalatigheid van de verzekeringnemer.
 - 4 Uitvoering van een last van hogerhand.
 - 5 Gebreken in constructie of aanleg of van omstandigheden, die geacht kunnen worden aan de verzekeringnemer bekend te zijn.
- 2.13 Olie, onvoorzien gestroomd uit de centrale verwarmingsinstallatie of uit op de schoorsteen aangesloten kachels en haarden met bijbehorende leidingen en tanks.
- 2.14 Aanrijding en aanvaring van het gebouw waarin de verzekerde zaken zich bevinden.
- 2.15 Relletjes.
- 2.16 Rook en roet plotseling uitgestoten door een op een schoorsteen van het gebouw aangesloten verwarmingsinstallatie.
- 2.17 Omvallen van kranen en heistellingen alsmede het omvallen van bomen op het eigen terrein van verzekerde.
- 2.18 Sneeuwdruk en door binnengedrongen sneeuw.

Module D

- 2.19 Neerslag en/of rioolwater via de begane grond of de openbare weg onvoorzien het gebouw binnengedrongen. Niet gedekt en dus uitgesloten is schade door grondwater.
- 2.20 Opeenhoping van water op het dak.
- 2.21 Hagel mits niet binnengedrongen door openstaande deuren, ramen of luiken.

Artikel 3

Dekking binnen Nederland

De verzekeraar vergoedt maximaal 10% van het verzekerd bedrag met een maximum van € 5.000,- de verzekerde zaken, die tijdelijk (gedurende maximaal 3 maanden achtereenvolgend) elders aanwezig zijn binnen Nederland:

- 3.1 In een ander dan het op het polisblad omschreven gebouw tegen de gebeurtenissen als omschreven onder 2.
- 3.2 Buiten een gebouw tegen de gebeurtenissen als omschreven onder 2.1 t/m 2.6 en 2.8.

Artikel 4

Dekking boven het verzekerd bedrag

In geval van een gedekte gebeurtenis vergoedt de verzekeraar boven het verzekerd bedrag:

- 4.1 De bereddingskosten gemaakt ter voorkoming en vermindering van de schade.
- 4.2 Het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover dit salaris en deze kosten:
- Niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
 - Betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.
- 4.3 Tot maximaal 10 % van het verzekerd bedrag per onderdeel:
- 1 Als de verzekeringnemer huurder is van het op het polisblad genoemde gebouw en uit dien hoofde voor zijn rekening komt, mits niet door enige andere verzekering gedekt, de schade aan het gebouw door inbraak tot een maximum van € 1.000,-.
 - 2 Kosten van vervoer en opslag, die de verzekeringnemer moet maken om de verzekerde zaken na het onbruikbaar worden van het op het polisblad omschreven gebouw door een gedekte gebeurtenis elders op te slaan of in bewaring te geven.
 - 3 Opruimingskosten.
 - 4 Kosten van herstel van tuinaanleg, beplanting en bestrating behorende bij het op het polisblad omschreven gebouw als gevolg van een gedekte gebeurtenis, behalve weersinvloeden, diefstal en vandalisme, voor zover deze kosten voor rekening van de verzekeringnemer komen.
 - 5 Schade aan geld en geldswaardige papieren aanwezig op het op het polisblad beschreven risicoadres tegen de onder 2. genoemde gebeurtenissen tot een maximum van € 2.500,-.

- 6 Schade door acceptatie van vals Nederlands geld als betaling voor geleverde goederen of verleende diensten uit hoofde van het bedrijf of beroep van de verzekeringnemer tot een maximum van € 1.000,-.

Artikel 5

Insluïtingen

- 5.1 Onder de dekking van deze verzekering is begrepen schade aan interieurverbeteringen. Als interieurverbetering volgens het polisblad niet afzonderlijk is verzekerd, is deze onder deze verzekering begrepen voor zover het verzekerd bedrag de waarde van de bedrijfsuitrusting/inventaris overtreft. Onder interieurverbetering wordt verstaan: de voor rekening van de huurder aangebrachte verbeteringen, betimmeringen en nagelvaste installaties.
- 5.2 Lichtreclame-installaties, antennes, uithangborden, zonneschermen, automaten, vitrines met inhoud en goederen in eilandetalages, voor zover aan of nabij het op het polisblad omschreven gebouw, zijn meeverzekerd, behalve tegen diefstal en beschadiging hierbij, vandalisme en storm als genoemd onder 2.. Schade aan lichtreclame-installaties door brand of ontploffing is alleen gedekt als de brand of de ontploffing buiten de lichtreclame-installatie is ontstaan.
- 5.3 Voor zover het verzekerd bedrag de waarde van de verzekerde zaken overtreft zijn meeverzekerd dergelijke eigendommen van derden -behalve geld en geldswaardige papieren- onder berusting van de verzekeringnemer en in het op het polisblad omschreven gebouw, mits niet door de betrokken derden zelf verzekerd.
- 5.4 Kleding en persoonlijke eigendommen -behalve geld en geldswaardige papieren- van directie, firmanten en personeel zijn meeverzekerd, voor zover deze niet of niet voldoende verzekerd zijn.

Artikel 6

Uitsluitingen

Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door:

- 6.1 Opzet, molest, atoomkernreacties, overstroming, aardbeving en vulkanische uitbarsting zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het de verzekeraar Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/ of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging.
- 6.2 Diefstal uit gemeenschappelijke gangen, trappenhuizen, zolders, kelders en andere voor derden toegankelijke ruimten, tenzij de dader het gebouw wederrechtelijk is binnengedrongen door middel van braak.
- 6.3 Water aan bedrijfsuitrusting/inventaris en goederen in kelders en souterrains die kon ontstaan doordat deze niet geplaatst waren op vlonders of rekken op ten minste 15 cm boven de vloer.
- 6.4 Van de dekking volgens 2.18 is uitgesloten:
Schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.
- 6.5 Van de dekking volgens Module D is uitgesloten:
Schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.

Artikel 7

Vaststelling van de schade

- 7.1 De schade zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de schade zullen vaststellen.
- 7.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de grootte van de schade binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
- 7.3 Als de schade niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de grootte van de schade gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s).
De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
- 7.4 Door medewerking aan de vaststelling van de schade erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.

Artikel 8

Omvang van de schade

- 8.1 De taxatie van de expert(s) zal, onverminderd het hierna bepaalde, als schade aangeven het verschil tussen de nieuwwaarde van de verzekerde zaken onmiddellijk voor de gebeurtenis en van het overgebleven deel onmiddellijk nadien. Beide waarden moeten uit de taxatie blijken.
- 8.2 Bovendien zal bedoelde taxatie moeten aangeven het verschil tussen de dagwaarde van de verzekerde zaken onmiddellijk voor de gebeurtenis en van het overgebleven deel onmiddellijk nadien. Deze beide waarden moeten eveneens uit de taxatie blijken.

- 8.3 Voortzetting of geen voortzetting
- 1 Verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar binnen twaalf maanden na de schadedatum schriftelijk mee te delen of hij al dan niet tot heraanschaffing of herstel en tot voortzetting van het bedrijf over zal gaan. Heeft verzekeringnemer zijn beslissing niet binnen de gestelde termijn kenbaar gemaakt of heeft de verzekeringnemer niet binnen 2 jaar na de schadedatum de zaken aangeschaft en het bedrijf voortgezet, dan vindt schadevergoeding plaats naar dagwaarde.
 - 2 Bij heraanschaffing en voortzetting van het bedrijf vindt de schadevergoeding plaats naar nieuwwaarde.
 - 3 Als niet tot heraanschaffing of voortzetting van het bedrijf wordt overgegaan vindt schadevergoeding plaats naar dagwaarde.
- 8.4
- Met inachtneming van het bovenstaande gelden verder de volgende bepalingen:
- 1 De schadevergoeding zal steeds naar dagwaarde plaatsvinden:
 - a) Als verzekerde voor de schade het voornemen had het bedrijf te beëindigen.
 - b) Voor zaken waarvan de dagwaarde onmiddellijk voor de gebeurtenis minder bedroeg dan 40% van de nieuwwaarde.
 - c) Voor zaken die onttrokken zijn aan het gebruik waarvoor zij waren bestemd.
 - d) Voor lichtreclame-installaties, antennes, uithangborden, zonweringen, automaten en rolluiken.
 - e) Voor motorrijtuigen, caravans, aanhangwagens en vaartuigen voor zover onder de verzekering begrepen.
 - 2 De schadevergoeding voor kunstvoorwerpen, antiquiteiten en verzamelingen zal worden vastgesteld op basis van de waarde die daaraan door deskundigen wordt toegekend.
 - 3 Schadevergoeding voor goederen wordt vastgesteld op basis van marktwaarde.
 - 4 Als beschadigde zaken naar het oordeel van de verzekeraar hersteld kunnen worden, zullen de herstelkosten worden vergoed en de eventueel door de gebeurtenis veroorzaakte en door de reparatie niet volledig opgeheven waardevermindering, mits tot herstel of voortzetting van het bedrijf wordt overgegaan. Als niet tot herstel of voortzetting wordt overgegaan vindt schadevergoeding plaats naar dagwaarde, tenzij de begrote herstelkosten lager zijn dan de op deze basis vastgestelde schadevergoeding; in dat geval worden de herstelkosten vergoed.
- 8.5 Schade-uitkering
- 1 Als schadevergoeding plaatsvindt op basis van nieuwwaarde wordt eerst 40% van de naar nieuwwaarde berekende schadevergoeding uitgekeerd, dan wel de volledige naar dagwaarde berekende schadevergoeding als dit bedrag lager is. De uitkering van het meerdere zal plaatsvinden onder overlegging van de nota's; de totale uitkering zal nooit meer bedragen dan de werkelijk aan heraanschaffing of herstel bestede kosten.
 - 2 In het geval schadevergoeding plaatsvindt op basis van dagwaarde wordt de aldus berekende schadevergoeding in één termijn uitgekeerd. De schadevergoeding zal niet meer bedragen dan als van de nieuwwaarde zou zijn uitgegaan.
- 8.6 Eigen risico
- 1 Voor gebeurtenissen, zoals beschreven in de Modules B, C en D, geldt een eigen risico zoals vermeld op het polisblad. Als in de (Bijzondere) voorwaarden of clausules een hoger eigen risico is vermeld, geldt het hogere eigen risico.
 - 2 Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het de verzekeraar Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt het eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkende eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 9

Onderverzekering

Als bij schade blijkt, dat het verzekerd bedrag lager is dan 90% van de waarde van de verzekerde zaken onmiddellijk voor de gebeurtenis, wordt schadevergoeding verleend in verhouding van het verzekerd bedrag tot de volle waarde. Dit is niet van toepassing op vergoeding van de expertisekosten.

Artikel 10

Aanvullende dekking

Onder deze verzekering is begrepen een aanvullende dekking voor het percentage als op het polisblad vermeld. De verzekeraar vergoedt in geval van schade aan de verzekerde zaken het hierboven vermelde percentage van het schadebedrag dat wordt uitgekeerd voor de directe materiële schade aan de verzekerde zaken, als gevolg van een gedekte gebeurtenis. De aanvullende dekking geldt niet, als in geval van schade blijkt dat de verzekeringnemer ook uit hoofde van (een) andere aanvullende verzekering(en) aanspraak op uitkering kan maken. Dit is niet van toepassing als de verzekeraar zich schriftelijk akkoord heeft verklaard met het bestaan of het aangaan van deze andere aanvullende verzekering(en).

Artikel 11

Andere verzekeringen

11.1

Als de schade ook door één of meer andere verzekeringen is gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de waarde van het verzekerde overtreft, worden het op de polis verzekerd bedrag en de voor deze polis geldende uitkeringsmaxima verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de waarde van het verzekerde. Vermindering of teruggave van premie vindt niet plaats.

11.2

De verzekeraar vergoedt geen schade voor zover een beschadigde zaak elders door een speciale verzekering is gedekt of zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan.

Artikel 12

Wijziging van het risico

12.1

De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw op het moment van het aangaan van de verzekering zijn volledig bekend.

- 12.2 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico waaronder in ieder geval wordt verstaan:
- a) Verandering in de bouwaard van het gebouw.
 - b) Verandering in het gebruik of de bestemming.
- In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden geveerd.
- 12.3 Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van risicowijziging.
- 12.4 De schadevergoedingsplicht van de verzekeraar wordt niet beperkt door wijziging van bouwaard en gebruik van de belendingen.
- Artikel 13 Verhuizing**
- 13.1 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van verhuizing van de verzekerde zaken.
- 13.2 Na melding van een risicowijziging als bovenbedoeld heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden geveerd.
- 13.3 Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van de 30e dag na de verhuizing.
- 13.4 Tijdens de duur van de verhuizing is de verzekering zowel op het oorspronkelijke als op het nieuwe adres van kracht.
- Artikel 14 Overgang van het verzekerd belang**
- 14.1 Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang, tenzij de verzekeraar met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten, of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.
- 14.2 Bij overgang van het verzekerd belang door overlijden blijft de verzekering van kracht. De erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar kunnen de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

C. Bijzondere voorwaarden Kantorelektronicaverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek C. Kantorelektronicaverzekering.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

- 1.1 Computerapparatuur Informatieverwerkende installatie -inclusief de daarin geïntegreerde of te integreren, niet door stroomstoring of stroomuitval wisbare programmatuur- met de daarbij behorende randapparatuur.
- 1.2 Gebruikersprogrammatuur Uit voorraad leverbare programmatuur en op aanvraag voor een specifieke toepassing door derden ontwikkelde programmatuur, inclusief de dragers waarop deze programmatuur is vastgelegd.
- 1.3 Informatiedragers De media waarop informatie kan worden vastgelegd.
- 1.4 Informatie Elk feit, bericht of gegeven dat door computerapparatuur kan worden gelezen, verwerkt of uitgevoerd, met uitzondering van de gebruikersprogrammatuur.
- 1.5 Aanpassingskosten De kosten die gemaakt moeten worden om na een gedekte schade aan de verzekerde computerapparatuur en/of informatiedragers de onverenigbaarheid met de onbeschadigde programmatuur en bestanden op te heffen of om programmatuur opnieuw in de (vervangende) apparatuur in te voeren.
- 1.6 Kantoorapparatuur Kantoorapparatuur die elektronisch wordt aangestuurd zoals kopieerapparaten, faxen, tekstverwerkers, telefooninstallaties e.d., echter uitgezonderd audiovisuele apparatuur en computerapparatuur.
- 1.7 Reconstructiekosten Kosten gemaakt om informatie die zich onmiddellijk voordat zij verloren ging op de informatiedragers bevond, nogmaals te verkrijgen, samen te stellen en over te brengen op de informatiedragers.
- 1.8 Nieuwwaarde Het bedrag benodigd voor het verkrijgen van nieuwe zaken van dezelfde soort, kwaliteit en specificaties.
- 1.9 Dagwaarde Als dagwaarde geldt de waarde van een naar soort, kwaliteit, specificaties en staat van ouderdom met de verzekerde zaak vergelijkbare zaak.
- 1.10 Transport Vervoer, in deugdelijke of originele verpakking, van verzekerde computerapparatuur, gebruikersprogrammatuur en informatiedragers, per motorrijtuig, motorvaartuig, vliegtuig of railvoertuigen voor openbaar vervoer, inclusief het laad- en losrisico.
- 1.11 Bewoonde gebouwen Naast feitelijk bewoonde gebouwen worden mede als bewoonde gebouwen aangemerkt onbewoonde gebouwen die beveiligd zijn volgens de VRKI-ricoklasse indeling of richtlijnen van de verzekeraar. Niet als bewoonde gebouwen worden aangemerkt gebouwen/bedrijfsruimten waarin alleen de 2e verdieping of een hogere verdieping is bewoond, of waarvan de bijbehorende bovenwoning alleen langs een opgang buitenom kan worden bereikt.

Artikel 2 Omschrijving van de dekking

Deze verzekering dekt de op het polisblad omschreven verzekerde zaken - mits voor rekening en risico van de verzekeringnemer - binnen het verzekeringsgebied tegen materiële schade veroorzaakt door:

- 2.1 Elk van buitenkomend onheil.
Schade als gevolg van brand, ontploffing en kortsluiting veroorzaakt door eigen gebrek is ook gedekt.
- 2.2 Diefstal mits de diefstal werd voorafgegaan door braak met zichtbare braaksporen aan het gebouw en/of het gedeelte van het gebouw waarin de verzekeringnemer zijn bedrijf uitoefent.

Artikel 3 Vergoeding van kosten boven het verzekerde bedrag

Onverminderd het in 5.6.2 (schadevergoeding tijdens transport en verblijf elders) bepaalde, vergoedt de verzekeraar in geval van een gedekte gebeurtenis boven het verzekerde bedrag:

- 3.1 De bereddingskosten gemaakt ter voorkoming en vermindering van schade tot 100% van het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag.
- 3.2 Het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover:
- Dit salaris en deze kosten niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
 - betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.
- 3.3 De opruimingskosten tot maximaal 10% van het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag.
- 3.4 Aanpassingskosten tot maximaal 10% van het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag tot een maximum van € 25.000,-.

3.5 De reconstructiekosten die de verzekeringnemer voor de voortzetting van zijn bedrijf moet maken als rechtstreeks gevolg van een verzekerde en gedekte schade aan verzekerde computerapparatuur, gebruikersprogrammatuur en informatiedragers. Recht op schadevergoeding bestaat ook als de schade aan de computerapparatuur, gebruikersprogrammatuur en informatiedragers niet wordt vergoed vanwege het ontbreken van dekking als gevolg van mogelijk verhaal op een leverings- of onderhoudscontract.

De dekking voor reconstructiekosten is uitsluitend van kracht als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- minimaal 2 keer per week dient een back-up te worden gemaakt.
In geval van schade dient dit te worden aangetoond.
- de back-ups dienen te worden opgeborgen in een data-safe of in een gebouw van steen gebouwd met harde dekking, anders dan het gebouw waarin de verzekerde computerapparatuur is opgesteld.
- in geval van schade overleg met de verzekeraar te plegen voordat reconstructiekosten worden gemaakt.

De schadevergoeding voor reconstructiekosten bedraagt maximaal 10% van het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag.

Artikel 4 Verzekeringsgebied

4.1 De verzekering dekt de verzekerde zaken wanneer zij zich bevinden in het (de) op het polisblad vermelde gebouw(en) en aldaar in bedrijf zijn, bedrijfsklaar zijn opgesteld, of gereinigd, geïnspecteerd of verplaatst worden, dan wel in verband daarmee gedemonteerd of gemonteerd worden.

4.2 In Nederland zijn de verzekerde zaken ook verzekerd tijdens verblijf bij en het vervoer naar/van de reparateur voor onderhoud en/of reparatiewerkzaamheden.

4.3 In Nederland zijn de verzekerde informatiedragers en gebruikersprogrammatuur ook verzekerd wanneer zij zich na een gedekte schade buiten het (de) op het polisblad vermelde gebouw(en) bevinden voor de instandhouding van een generatiesysteem of voortzetting van de werkzaamheden.

Artikel 5 Dekking tijdens transport en verblijf elders

5.1 De verzekerde computerapparatuur, gebruikersprogrammatuur en informatiedragers - hierna t/m 5.6.2 te noemen de verzekerde zaken - zijn ook verzekerd tijdens transport binnen de grenzen van de Benelux en Duitsland en tijdens het verblijf in bewoonde gebouwen in de genoemde landen, met uitzondering van het (de) gebouw(en) op het vaste risico-adres vermeld op het polisblad, als volgt: Gedekt is materiële schade veroorzaakt door elk van buiten komend onheil. Schade als gevolg van brand, ontploffing en kortsluiting veroorzaakt door eigen gebrek is ook gedekt.

5.2 Verlies en beschadiging door diefstal, vermissing of zoekraken tijdens transport is uitsluitend gedekt:

- 1 Uit gestalde motorrijtuigen, na braak met zichtbare braaksporen aan het gebouw of gedeelte van het gebouw waarin het motorrijtuig is gestald. Er bestaat uitsluitend dekking als het gebouw of gedeelte van het gebouw waarin het motorrijtuig is gestald deugdelijk is afgesloten.
- 2 Als het motorrijtuig waarin de verzekerde zaken zich bevinden een ongeval is overkomen of in brand is geraakt mits redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het evenement naar zijn aard en omvang het verlies en beschadiging van de verzekerde zaken heeft veroorzaakt.

5.3 Verlies door diefstal is tijdens verblijf in bewoonde gebouwen gedekt mits de diefstal werd voorafgegaan door braak met zichtbare braaksporen aan het gebouw en/of het gedeelte van het gebouw waarin de verzekerde zaken zich bevinden.

5.4 De dekking voor het verblijfsrisico geldt binnen Nederland voor een termijn van maximaal 3 maanden achtereenvolgend. Buiten Nederland geldt de dekking voor het verblijfsrisico voor een termijn van maximaal 30 dagen.

5.5 Het risico van transport vangt aan op het moment waarop de verzekerde zaken een verblijfsadres verlaten tot het moment dat de verzekerde zaken zijn aangekomen op de plaats van bestemming zijnde het voorgenomen verblijfsadres (inclusief het laad- en losrisico). Het risico van transport blijft gedekt in geval van onderbreking van het transport, verandering van koers, wijziging reis, verlenging van het transport, alles door omstandigheden buiten de macht van de verzekeringnemer.

5.6 Schadevergoeding tijdens transport of verblijf elders. Met inachtneming van het in 9. bepaalde vergoedt de verzekeraar in geval van een gedekte schade:

- 1 Maximaal het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag voor de verzekerde zaken, echter nooit meer dan € 5.000,- per gebeurtenis.
- 2 Boven de in 5.6.1 omschreven schadevergoeding ook de bereddingskosten, opruimingskosten, aanpassingskosten en reconstructiekosten op basis van de omschrijvingen voor deze kosten in 3. (Vergoeding van kosten boven het verzekerde bedrag).

Per kostensoort gelden echter de volgende maxima van het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag:

- de bereddingskosten tot maximaal 100% met een maximum van: € 5.000,-.
- de opruimingskosten, aanpassingskosten en reconstructiekosten per kostensoort tot maximaal 10% met een maximum van: € 5.000,-.

Artikel 6 Uitsluitingen

Deze verzekering geeft geen dekking voor schade:

6.1 Door opzet, molest, atoomkernreacties, overstroming, aardbeving en vulkanische uitbarsting zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het de verzekeraar Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan

niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging.

- 6.2 Door diefstal uit gemeenschappelijke gangen, trappenhuisen, zolders, kelders en andere voor derden toegankelijke ruimten, tenzij de dader het gebouw wederrechtelijk is binnengedrongen door middel van braak.
- 6.3 Door water aan de verzekerde zaken in kelders en souterrains die kon ontstaan doordat deze niet geplaatst waren op vlonders of rekken op ten minste 15 cm. boven de vloer.
- 6.4 Die ontstaat als niet de normale voorzichtigheid is betracht tegen verlies of beschadiging van een verzekerde zaak en ter beperking van gevolgschade, zoals het vervaardigen en bewaren van kopieën van informatie.
- 6.5 Als gevolg van experimenten, abnormale beproevingen en opzettelijke overbelasting, als zij op last of met medeweten van de verzekeringnemer, directie of verantwoordelijke bedrijfsleiding geschieden.
- 6.6 Ontstaan gedurende de tijd dat de verzekerde zaken in beslag zijn genomen door of worden gebruikt krachtens besluit van burgerlijke of militaire overheid.
- 6.7 Aan programmatuur die niet gepaard gaat met materiële beschadiging van de drager waarop die programmatuur is vastgelegd.
- 6.8 Die verhaalbaar is onder een onderhoudscontract of andere overeenkomst. Bovendien geeft deze verzekering geen dekking voor schade die bestaat uit:
- 6.9 Slijtage, corrosie, oxidatie of enig ander geleidelijk bederf als natuurlijk gevolg van de gewone werking en normaal gebruik.
- 6.10 Esthetische beschadigingen zoals krassen, schrammen en deuken.
- 6.11 Kosten van een voorlopige of noodreparatie.
- 6.12 Extra kosten verbonden aan de bespoediging van het herstel of de vervanging.
- 6.13 Kosten voor het reconstrueren van informatie of gegevens op informatiedragers, met inachtneming van het in 3,5 bepaalde.

Artikel 7 Vaststelling van de schade

- 7.1 De schade zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de schade zullen vaststellen.
- 7.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de grootte van de schade binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
- 7.3 Als de schade niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de grootte van de schade gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s). De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
- 7.4 Door medewerking aan de vaststelling van de schade erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.

Artikel 8 Schadevergoeding

- 8.1 Reparatie Bij een gedekte schade aan verzekerde zaken vergoedt de verzekeraar uitsluitend de reparatiekosten.
- 8.2 Nieuwwaarde/dagwaarde Als reparatie niet mogelijk is of de reparatiekosten méér bedragen dan het verschil tussen de dagwaarde van een verzekerde zaak vóór en de waarde direct ná de schade vergoedt de verzekeraar:
- 1 Nieuwwaarde, onder aftrek van de restantwaarde, als de dagwaarde direct vóór het ontstaan van de schade 40% of meer bedraagt van de nieuwwaarde.
 - 2 De dagwaarde, onder aftrek van de restantwaarde, als de dagwaarde direct vóór het ontstaan van de schade minder bedraagt dan 40% van de nieuwwaarde. Voor verzekerde zaken niet ouder dan 3 jaar (te rekenen vanaf datum aankoop in nieuwe staat) bedraagt de dagwaarde nimmer minder dan 40% van de nieuwwaarde.
- 8.3 Bij diefstal of vermissing heeft de verzekeringnemer recht op schadevergoeding ná 30 dagen na de melding van de gebeurtenis bij de verzekeraar en nadat de verzekeringnemer zijn eigendomsrechten aan heeft overgedragen. De verzekeraar is verplicht haar eigendomsrechten op de ontvreemde of vermiste zaken nadat deze zijn terugverkregen op verzoek van de verzekeringnemer aan hem over te dragen. De verzekeringnemer is dan verplicht de schadevergoeding terug te betalen eventueel onder aftrek van herstelkosten voor beschadiging die tijdens de gebeurtenis aan de verzekerde zaken is ontstaan.

Artikel 9 Eigen risico

Voor gebeurtenissen, zoals beschreven in artikel 2, geldt een eigen risico zoals vermeld op het polisblad. Als in de (Bijzondere) voorwaarden of clausules een hoger eigen risico is vermeld, geldt het hogere eigen risico.

Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt een eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkende eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 10

Onderverzekering

Als het verzekerde bedrag volgens het polisblad, eventueel vermeerderd met een overdekkingspercentage/bedrag als bedoeld onder 16.1, lager is dan de nieuwwaarde van de verzekerde zaken op het moment direct vóór het ontstaan van de schade, dan worden schade en kosten naar evenredigheid vergoed. Dit is niet van toepassing op vergoeding van de expertisekosten.

Artikel 11

Dekking na schade

Mits beschadigde of verloren gegane zaken zullen worden hersteld of vervangen, zal de verzekering - ongeacht de uitbetaalde bedragen aan schade en kosten - zonder bijbetaling van premie van kracht blijven voor het volle verzekerde bedrag van het verzekeringsjaar waarin de schaden zijn gevallen.

Artikel 12

Andere verzekeringen

12.1

Als de schade ook door één of meer andere verzekeringen is gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de waarde van het verzekerde overtreft, worden het op de polis verzekerde bedrag en de voor deze polis geldende uitkeringsmaxima verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de waarde van het verzekerde. Vermindering of teruggave van premie vindt niet plaats.

12.2

De verzekeraar vergoedt geen schade voor zover een beschadigde zaak elders door een speciale verzekering is gedekt of zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan.

Artikel 13

Wijziging van het risico

13.1

De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico waaronder in ieder geval wordt verstaan:

- a) Aanwezigheid van motorische kracht boven 5kW.
- b) Verandering in de bouwaard van het gebouw.
- c) Verandering in het gebruik of de bestemming.
- d) Wijziging in de aard van het bedrijf.
- e) Wijziging van een bewoond in een onbewoond risico-adres.

In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:

- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
- 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
- 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden geveerd.

13.2

Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van risicowijziging.

13.3

De schadevergoedingsplicht van de verzekeraar wordt niet beperkt door wijziging van bouwaard en gebruik van de belendingen.

Artikel 14

Verhuizing

14.1

De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van verhuizing van computerapparatuur, gebruikersprogrammatuur, informatiedragers en kantoorapparatuur.

14.2

Na melding van een risicowijziging als bovenbedoeld heeft de verzekeraar het recht:

- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
- 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
- 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden geveerd.

14.3

Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van de 30e dag na de verhuizing.

14.4

Tijdens de duur van de verhuizing is de verzekering zowel op het oorspronkelijke als op het nieuwe adres van kracht.

Artikel 15

Overgang van het verzekerd belang

Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking behalve in het geval van overgang van het verzekerd belang door overlijden van de verzekeringnemer. In dat geval kunnen de erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

Artikel 16

Overdekking/medeverzekering/aanvullingen/vervangingen

Onverminderd het in 5.6.2 bepaalde vergoedt de verzekeraar per gebeurtenis voor beschadigde of verloren gegane zaken tot een maximum van het voor die zaken op het polisblad vermelde verzekerde bedrag met inachtneming van de volgende bepalingen:

- 16.1 Zaken die door de verzekeringnemer in de loop van een verzekeringsjaar worden aangeschaft ter aanvulling of vervanging van de verzekerde zaken en waarvan op dat moment geen opgave aan de verzekeraar wordt gedaan, zijn meeverzekerd tot maximaal 25% boven het verzekerde bedrag met een maximum van € 25.000,-.
- 16.2 De verzekeringnemer is verplicht aan de verzekeraar uiterlijk 2 maanden ná de premievervaldatum de in de loop van het voorafgaande verzekeringsjaar aangeschafte zaken ter verzekering aan te bieden door middel van opgave van het nieuwe verzekerde bedrag.
In geval van verzekering van gespecificeerde zaken is verzekerde verplicht een specificatie te verstrekken van de zaken die per premievervaldatum verzekerd moeten zijn, behalve als de specificatie als vermeld op het polisblad ongewijzigd is.
Als de opgave van het nieuwe verzekerde bedrag of de nieuwe specificatie niet vóór of op genoemd tijdstip is ontvangen, vervalt nadien de overdekkingsregeling als omschreven in 16.1 en bestaat er - in geval van verzekering van gespecificeerde zaken - nadien geen dekking meer voor de nieuw aangeschafte zaken.

D. Bijzondere voorwaarden Bedrijfsschadeverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek D. Bedrijfsschadeverzekering.

Artikel 1

Aanvullende begripsomschrijvingen

- 1.1 Bedrijfsschade Vermindering van de bruto winst als gevolg van een door een gedekte gebeurtenis veroorzaakte teruggang in productie of omzet van het op het polisblad omschreven bedrijf.
Niet als bedrijfsschade worden beschouwd:
1 Boeten of schadevergoedingen.
2 Afschrijvingen op dubieuze debiteuren en op door de gebeurtenis verloren gegane voorwerpen.
- 1.2 Bruto winst De opbrengst van de productie of de omzet, verminderd met de variabele kosten.
- 1.3 Variabele kosten De kosten die evenredig omhoog of omlaag gaan met verhoging of verlaging van productie of omzet zoals de inkooprijzen van goederen, grond- en hulpstoffen, B.T.W. en emballage- en vrachtkosten.
- 1.4 Extra kosten Kosten die na een gedekte gebeurtenis in overleg met en na toestemming van de verzekeraar worden gemaakt om de bedrijfsvoering zo veel mogelijk voortgang te doen vinden.

Artikel 2

Gedekte gebeurtenissen

De verzekeraar vergoedt de bedrijfsschade als gevolg van verlies of beschadiging van op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, veroorzaakt door de gebeurtenissen, zoals in de onderstaande module(s) omschreven als en voor zover de module(s) genoemd zijn op het polisblad:

Module A

- 2.1 Brand, naburige brand en brandblussing.
- 2.2 Ontploffing.
- 2.3 Brand en ontploffing veroorzaakt door de aard of een gebrek van die zaak.
- 2.4 Blikseminslag, ongeacht of deze brand tengevolge heeft.
Onder blikseminslag wordt niet verstaan inductie/overspanning, tenzij andere sporen van blikseminslag in of aan het op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, te constateren zijn.
- 2.5 Inductie/overspanning, ongeacht hoe ontstaan. De schadevergoeding bedraagt maximaal 25% van het verzekerd bedrag. Als het risico is beveiligd volgens de NPR 8110 risicoklasse-indeling voor overspanningsbeveiliging of NEN-EN-IEC 62305 en de oplevering van deze overspanningsbeveiliging is bevestigd door middel van een schriftelijke verklaring van de installateur, dan geldt deze maximering niet.
Uitgesloten is schade als gevolg van verlies of beschadiging van motorrijtuigen, aanhangwagens, vaartuigen, dieren, grond- en hulpstoffen, halffabrikaten, eindproducten en zaken in bewerking.
- 2.6 Luchtvaartuigen.

Module B

- 2.7 Storm.
- 2.8 Diefstal en vandalisme nadat de dader het gebouw wederrechtelijk binnengedrongen is door middel van braak.
- 2.9 Gewelddadige beroving en afpersing.
- 2.10 Water, overeenkomstig onderstaande bepalingen:
1 Water en stoom, onvoorzien gestroomd uit de waterleiding en centrale verwarmingsinstallatie en uit daarop aangesloten leidingen, sanitaire- en andere toestellen, als gevolg van een plotseling opgetreden defect of van springen door vorst.
2 Het overlopen van water uit de genoemde installaties en toestellen.
3 Regen, sneeuw, hagel of smeltwater (verder te noemen 'neerslag') via daken, balkons of vensters binnengedrongen als gevolg van overlopen of lekkage van daken en dakgoten of de bovengrondse afvoerpijpen daarvan. Schade door neerslag via de begane grond of de openbare weg binnengedrongen, en schade door riool- of grondwater is hieronder niet begrepen.
4 Niet gedekt is schade ontstaan door overstromend water van de openbare riolering of door grondwater, via de afvoerbuizen, sanitaire- en andere toestellen het gebouw binnengedrongen.
Ook is niet gedekt schade als gevolg van slecht onderhoud van het gebouw.
5 Water uit aquaria door breuk of defect daarvan.
6 Water uit de automatische sprinklerinstallatie in het op het polisblad omschreven gebouw of een belendend gebouw.
Deze dekking geldt niet als het uitstromen is veroorzaakt door:
a) Herstelling of wijziging van het gebouw.
b) Herstelling, verwijdering of uitbreiding van de sprinklerinstallatie.

- c) Bevriezing ten gevolge van nalatigheid van de verzekeringnemer.
- d) Uitvoering van een last van hogerhand.
- e) Gebreken in constructie of aanleg of van omstandigheden, die geacht kunnen worden aan de verzekeringnemer bekend te zijn.

- 2.11 Olie, onvoorzien gestroomd uit de centrale verwarmingsinstallatie of uit op de schoorsteenaangesloten kachels en haarden met bijbehorende leidingen en tanks.
- 2.12 Aanrijding en aanvaring van het gebouw.
- 2.13 Relletjes.
- 2.14 Glasscherven, als gevolg van het breken van ruiten en van legplaten in etalages.
- 2.15 Rook en roet, plotseling uitgestoten door een op een schoorsteen van het gebouw aangesloten verwarmingsinstallatie.
- 2.16 Omvallen van kranen en heistellingen alsmede het omvallen van bomen op het eigen terrein van verzekerde.
- 2.17 Ook is onder de dekking begrepen de bedrijfsschade rechtstreeks voortvloeiende uit:
Straatafzetting of afzetting van de toewegweg te water in verband met schade aan een naburig gebouw door een gebeurtenis als omschreven onder 2.1 t/m 2.16 gedurende de periode dat het gebouw van de verzekeringnemer hierdoor niet toegankelijk is.
- 2.18 Het wegvallen van de watervoorziening of elektrische stroomlevering direct en uitsluitend veroorzaakt door beschadiging van:
1 Het waterleidingbedrijf, pompstations of tussenstations.
2 De stroomleverende centrale, onderstations, schakelstations of transformatorhuizen, door een onder 2.1 t/m 2.16 genoemde gebeurtenis, mits dit wegvallen van de watervoorziening of stroomlevering en de rechtstreeks daaruit voortvloeiende stilstand of stoornis van het bedrijf van de verzekeringnemer langer dan 6 uur duurt.
Bedrijfsschade die de verzekeringnemer lijdt door het wegvallen van de watervoorziening of elektrische stroomlevering als gevolg van schade aan buizen, leidingen, hoogspanningsmasten met alle aan- en toebehoren, kabels e.d., zich bevindende tussen een of meer van de hiervoor onder 2.18.1 en 2.18.2 genoemde bedrijven en het op het polisblad omschreven bedrijf is echter van vergoeding uitgesloten.
- 2.19 Schade door een onder 2.1 t/m 2.16 genoemde gebeurtenis aan het gebouw of de inhoud van een naburig bedrijf of winkelcentrum dat geldt als publiekstrekker, mits dit tijdelijk moet worden gesloten als gevolg van die gebeurtenis.
- 2.20 Sneeuwdruk en door binnengedrongen sneeuw.

Module C

- 2.21 Neerslag en/of rioolwater via de begane grond of de openbare weg onvoorzien het gebouw binnengedrongen. Niet gedekt en dus uitgesloten is schade door grondwater.
- 2.22 Opeenhoping van water op het dak.
- 2.23 Hagel, mits niet binnengedrongen door openstaande deuren, ramen of luiken.

Artikel 3

Dekking boven het verzekerde bedrag

In geval van een gedekte gebeurtenis vergoedt de verzekeraar boven het verzekerde bedrag het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover dit salaris en deze kosten:

- Niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
- Betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.

De verzekeraar vergoedt bovendien de reconstructiekosten ten gevolge van een gedekte gebeurtenis tot maximaal € 10.000,-.

Onder reconstructiekosten worden hierbij verstaan de kosten die de verzekeringnemer in geval van een gedekte gebeurtenis moet maken om de met zijn beroeps- of bedrijfsactiviteiten verband houdende administratie, informatie, verdere gegevens en documentatie weer te brengen in de staat waarin deze zich voor de gebeurtenis bevonden.

Indien bij de administratie van het bedrijf van verzekeringnemer (tevens) gebruik wordt gemaakt van een computer, is verzekeringnemer verplicht minimaal eenmaal per week een zgn. back-up te maken van de gegevensbestanden en deze en elders buiten het bedrijf van verzekeringnemer te bewaren. Wordt aan deze verplichting niet voldaan, dan zal in geval van schade geen uitkering uit hoofde van de reconstructiedekking plaatsvinden. Programmatuur is van deze reconstructiekostenverzekering uitgesloten.

Indien het verzekerde gevaarsobject respectievelijk de bedrijfsschade eveneens is verzekerd op een daartoe speciaal afgesloten verzekering gaat deze speciale verzekering te allen tijde voor.

Artikel 4

Duur en wijze van uitkering

- 4.1 De uitkeringstermijn begint op de dag van de gebeurtenis. Uitkering wordt verleend over de tijd, dat brutowinst een teruggang ten gevolge van de gebeurtenis aanwijst ten opzichte van de normale bruto winst, dit onafhankelijk van de afloopdatum van de polis, maar nooit langer dan de op het polisblad genoemde uitkeringstermijn. Op verzoek van de verzekeringnemer kunnen voorschotten worden verleend.
- 4.2 Wanneer het bedrijf wordt opgeheven of wanneer binnen 8 weken na de gebeurtenis nog geen pogingen in het werk zijn gesteld om het bedrijf weer op de capaciteit van voor de gebeurtenis te brengen, wordt de maximum uitkeringstermijn teruggebracht tot 10 weken.

Artikel 5

Uitsluitingen

- 5.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door opzet, molest, atoomkernreacties, aardbeving, vulkanische uitbarsting en overstroming zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond) water en/of isolatie van een verontreiniging.
- 5.2 Van de dekking volgens 2.20 en Module C is uitgesloten: schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.

Artikel 6

Vaststelling van de schade

- 6.1 De schade zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de schade zullen vaststellen.
- 6.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de grootte van de schade binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
- 6.3 Als de schade niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de grootte van de schade gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s). De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
- 6.4 Door medewerking aan de vaststelling van de schade erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.

Artikel 7

Omvang van de schade

- 7.1 In geval van bedrijfsschade zal in overleg met de verzekeringnemer worden vastgesteld of de schaderegeling zal plaatsvinden op basis van vermindering van de omzet of van de productie.
- 7.2 Aan het einde van een gehele of gedeeltelijke bedrijfsstilstand maar uiterlijk aan het einde van de op het polisblad genoemde uitkeringstermijn zal worden vastgesteld hoeveel de omzet of de productie is achtergebleven bij die in de overeenkomstige periode van het aan de gebeurtenis voorafgegane jaar.
- 7.3 De bedrijfsschade zal als volgt worden vastgesteld:
- 1 Berekend wordt het percentage dat de bruto winst in het aan de gebeurtenis voorafgegane boekjaar uitmaakte van de omzet of de productie.
 - 2 Het onder 7.3.1 bedoelde percentage wordt omgeslagen over de vermindering in omzet of de productie. Het aldus berekende bedrag wordt verminderd met bespaarde vaste lasten en vermeerderd met gemaakte extra kosten.
- 7.4 Bij de vaststelling van de bedrijfsschade zal ook rekening worden gehouden met:
- 1 Alle buitengewone gebeurtenissen of omstandigheden, die de omzet of de productie gedurende de vergelijkingsperiode mogelijk hebben beïnvloed.
 - 2 Wijziging van de omzet of de productie, die zich ook voorgedaan zou hebben als de bedrijfsstilstand of stoornis niet zou hebben plaatsgevonden.
- 7.5 Als de verzekeringnemer, zonder dat hij hiertoe wettelijk of contractueel is verplicht, lonen en salarissen aan werknemers wenst door te betalen, zullen ook deze lonen en salarissen worden vergoed, tenzij de betrokken werknemers tijdelijk of blijvend in dienst van derden zijn getreden.
- 7.6 Extra kosten worden vergoed tot maximaal het bedrag waarmee de bedrijfsschade hierdoor is beperkt.
- 7.7 Eigen risico
- 1 Voor gebeurtenissen, zoals beschreven in artikel 2, geldt een eigen risico zoals vermeld op het polisblad. Als in de (Bijzondere) voorwaarden of clauses een hoger eigen risico is vermeld, geldt het hogere eigen risico.
 - 2 Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt het eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkende eigen risico's gelden, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 8**Onderverzekering**

Als bij schade blijkt, dat het verzekerde bedrag lager is dan de bruto winst wordt schadevergoeding verleend in verhouding van het verzekerde bedrag tot de bruto winst. Dit is niet van toepassing op vergoeding van de expertisekosten.

Artikel 9**Overdekking**

De maximale aansprakelijkheid van de verzekeraar in geval van schade bedraagt 130% van het verzekerde bedrag.

Artikel 10**Andere verzekeringen**

Als de schade ook door één of meer andere verzekeringen is gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de bruto winst overtreft, wordt het op deze polis verzekerde bedrag verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de bruto winst, zonder dat vermindering of teruggave van premie plaatsvindt.

Artikel 11**Wijziging van het risico**

11.1

De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw ten tijde van het aangaan van de verzekering zijn volledig bekend.

11.2

De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico waaronder in ieder geval wordt verstaan:

- a) Verandering in de bouwaard van het gebouw.
- b) Verandering in het gebruik of de bestemming.
- c) Verplaatsing of verhuizing van het bedrijf van de verzekeringnemer.

In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:

- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
- 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
- 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden gevergd.

11.3

Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van risicowijziging.

11.4

De schadevergoedingsplicht van de verzekeraar wordt niet beperkt door wijziging van bouwaard en gebruik van de belendingen.

Artikel 12**Overgang van het verzekerd belang**

12.1

Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang, tenzij de verzekeraar met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten, of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.

12.2

Bij overgang van het verzekerd belang door overlijden blijft de verzekering van kracht. De erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar kunnen de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

E. Bijzondere voorwaarden Reconstructiekostenverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek E. Reconstructiekostenverzekering.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

- 1.1 Reconstructiekosten Onder reconstructiekosten worden verstaan de kosten die de verzekeringnemer in geval van een gedekte gebeurtenis moet maken om de met zijn beroeps- of bedrijfsactiviteiten verband houdende administratie, informatie, verdere gegevens en documentatie weer te brengen in de staat waarin deze zich voor de gebeurtenis bevonden.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

De verzekeraar vergoedt de reconstructiekosten als gevolg van verlies of beschadiging van op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, veroorzaakt door de gebeurtenissen, zoals in onderstaande module(s) omschreven als en voor zover de module(s) genoemd zijn op het polisblad:

Module A

- 2.1 Brand, naburige brand en brandblussing.
- 2.2 Ontploffing.
- 2.3 Brand en ontploffing veroorzaakt door de aard of een gebrek van die zaak.
- 2.4 Blikseminslag, ongeacht of deze brand ten gevolge heeft.
Onder blikseminslag wordt niet verstaan inductie/overspanning, tenzij andere sporen van blikseminslag in of aan het op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, te constateren zijn.
- 2.5 Inductie/overspanning, ongeacht hoe ontstaan.
De schadevergoeding bedraagt maximaal 25% van het verzekerd bedrag. Als het risico is beveiligd volgens de NPR 8110 risicoklasse-indeling voor overspanningsbeveiliging of NEN-EN-IEC 62305 en de oplevering van deze overspanningsbeveiliging is bevestigd door middel van een schriftelijke verklaring van de installateur, dan geldt deze maximering niet.
Uitgesloten is echter schade als gevolg van verlies of beschadiging van motorrijtuigen, aanhangwagens, vaartuigen, dieren, grond- en hulpstoffen, halffabrikaten, eindproducten en zaken in bewerking.
- 2.6 Luchtvaartuigen.

Module B

- 2.7 Storm.
- 2.8 Diefstal en vandalisme nadat de dader het gebouw wederrechtelijk binnengedrongen is door middel van braak.
- 2.9 Gewelddadige beroving en afpersing.
- 2.10 Water, overeenkomstig onderstaande bepalingen:
1 Water en stoom, onvoorzien gestroomd uit de waterleiding en centrale verwarmingsinstallatie en uit daarop aangesloten leidingen, sanitaire- en andere toestellen, als gevolg van een plotseling opgetreden defect of van springen door vorst.
2 Het overlopen van water uit de genoemde installaties en toestellen.
3 Regen, sneeuw, hagel of smeltwater (verder te noemen 'neerslag') via daken, balkons of vensters binnengedrongen als gevolg van overlopen of lekkage van daken en dakgoten of de bovengrondse afvoerpijpen daarvan. Schade door neerslag via de begane grond of de openbare weg binnengedrongen, en schade door riool- of grondwater is hieronder niet begrepen.
4 Niet gedekt zijn reconstructiekosten die verband houden met schade ontstaan door overstromend water van de openbare riolering of door grondwater, via de afvoerbuizen, sanitaire- en andere toestellen het gebouw binnengedrongen.
Ook zijn niet gedekt reconstructiekosten verband houdende met schade als gevolg van slecht onderhoud van het gebouw.
5 Water uit aquaria door breuk of defect daarvan.
6 Water uit de automatische sprinklerinstallatie in het op het polisblad omschreven gebouw of een belendend gebouw.
Deze dekking geldt niet als het uitstromen is veroorzaakt door:
a) Herstelling of wijziging van het gebouw.
b) Herstelling, verwijdering of uitbreiding van de sprinklerinstallatie.
c) Bevriezing ten gevolge van nalatigheid van de verzekeringnemer.
d) Uitvoering van een last van hogerhand.
e) Gebreken in constructie of aanleg of van omstandigheden, die geacht kunnen worden aan de verzekeringnemer bekend te zijn.
- 2.11 Olie, onvoorzien gestroomd uit de centrale verwarmingsinstallatie of uit op de schoorsteen aangesloten kachels en haarden met bijbehorende leidingen en tanks.

- 2.12 Aanrijding en aanvaring van het gebouw.
- 2.13 Relletjes.
- 2.14 Glasscherven, als gevolg van het breken van ruiten en van legplaten in etalages.
- 2.15 Rook en roet, plotseling uitgestoten door een op een schoorsteen van het gebouw aangesloten verwarmingsinstallatie.
- 2.16 Omvallen van kranen en heistellingen alsmede het omvallen van bomen op het eigen terrein van verzekerde.
- 2.17 Verder is onder de dekking begrepen de reconstructiekosten die rechtstreeks voortvloeien uit: straatafzetting of afzetting van de toevoerweg te water in verband met schade aan een naburig gebouw door een gebeurtenis als omschreven onder 2.1 t/m 2.16 gedurende de periode dat het gebouw van de verzekeringnemer hierdoor niet toegankelijk is.
- 2.18 Het wegvallen van de watervoorziening of elektrische stroomlevering direct en uitsluitend veroorzaakt door beschadiging van:
 - 1 Het waterleidingbedrijf, pompstations of tussenstations.
 - 2 De stroomleverende centrale, onderstations, schakelstations of transformatorhuizen, door een onder 2.1 t/m 2.16 genoemde gebeurtenis, mits dit wegvallen van de watervoorziening of stroomlevering en de rechtstreeks daaruit voortvloeiende stilstand of stoornis van het bedrijf van de verzekeringnemer langer dan 6 uur duurt. Reconstructiekosten die de verzekeringnemer moet maken door het wegvallen van de watervoorziening of elektrische stroomlevering als gevolg van schade aan buizen, leidingen, hoogspanningsmasten met alle toebehoren, kabels e.d., zich bevindende tussen een of meer van de hiervoor onder 2.18.1 en 2.18.2 genoemde bedrijven en het op het polisblad omschreven bedrijf zijn echter van vergoeding uitgesloten.
- 2.19 Schade door een onder 2.1 t/m 2.16 genoemde gebeurtenis aan het gebouw of de inhoud van een naburig bedrijf of winkelcentrum dat geldt als publiekstrekker, mits dit tijdelijk moet worden gesloten als gevolg van die gebeurtenis.
- 2.20 Sneeuwdruk en door binnengedrongen sneeuw.

Module C

- 2.21 Neerslag en/of rioolwater via de begane grond of de openbare weg onvoorzien het gebouw binnengedrongen. Niet gedekt en dus uitgesloten is schade door grondwater.
- 2.22 Opeenhoping van water op het dak.
- 2.23 Hagel, mits niet binnengedrongen door openstaande deuren, ramen of luiken.

Artikel 3

Dekking binnen Nederland en dekking boven het verzekerde bedrag

- 3.1 In geval van een gedekte gebeurtenis vergoedt de verzekeraar boven het verzekerde bedrag het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover:
 - dit salaris en deze kosten niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
 - betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.
- 3.2 De verzekeraar zal zo nodig boven het verzekerde bedrag eveneens vergoeden de reconstructiekosten van administratieve of technische bescheiden, onverschillig waar deze bescheiden zich binnen Nederland bevinden. Deze vergoeding vindt alleen plaats als de schade is veroorzaakt door een gebeurtenis als in de voorwaarden omschreven onder 2.1 t/m 2.6 en wel tot maximaal 10% van het voor reconstructiekosten verzekerde bedrag met een maximum van € 5.000,-.

Artikel 4

Beperking van de duur van de uitkering

Wanneer het bedrijf wordt opgeheven of wanneer binnen 8 weken na de gebeurtenis nog geen pogingen in het werk zijn gesteld om het bedrijf weer op de capaciteit van voor de gebeurtenis te brengen, wordt de maximum uitkeringstermijn teruggebracht tot 10 weken.

Artikel 5

Uitsluitingen

- 5.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor reconstructiekosten die verband houden met schade door molest, atoomkernreacties, aardbeving, vulkanische uitbarsting en overstroming zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging.

- 5.2 Als bij de administratie van het bedrijf van verzekeringnemer (ook) gebruik wordt gemaakt van een computer, is verzekeringnemer verplicht minimaal eenmaal per week een zogenaamde back-up te maken van de gegevensbestanden en deze elders buiten het bedrijf van verzekeringnemer te bewaren. Wordt aan deze verplichting niet voldaan, dan zal in geval van schade geen uitkering plaatsvinden uit hoofde van de reconstructiekostenverzekering.
- 5.3 Programmatuur is van de reconstructiekostenverzekering uitgesloten.
- 5.4 De verzekeraar vergoedt geen schade die de verzekeringnemer of een verzekerde met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld heeft veroorzaakt. Met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld van de verzekeringnemer of een verzekerde wordt voor de toepassing van deze uitsluiting gelijkgesteld de opzet, de al dan niet bewuste roekeloosheid of de al dan niet bewuste merkelijke schuld van degene die in opdracht of met goedvinden van de verzekeringnemer of een verzekerde de algehele feitelijke leiding heeft over het bedrijf of een deel van het bedrijf van de verzekeringnemer of van die verzekerde en die in die hoedanigheid schade veroorzaakt.
- 5.5 Van de dekking volgens 2.20 en Module C is uitgesloten: schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.
- Artikel 6 Vaststelling van de vergoeding**
- 6.1 De vergoeding zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de vergoeding zullen vaststellen.
- 6.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de omvang van de vergoeding binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
- 6.3 Als de vergoeding niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de omvang van de vergoeding gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s). De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
- 6.4 Door medewerking aan de vaststelling van de vergoeding erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.
- Artikel 7 Omvang van de vergoeding**
- 7.1 Vergoeding van de reconstructiekosten zal ten volle plaatsvinden tot het hiervoor verzekerde bedrag binnen de uitkeringstermijn van maximaal 52 weken.
- 7.2 Verzekeringnemer heeft de vrijheid bij de reconstructie wijzigingen in zijn administratie aan te brengen.
- 7.3 Eigen risico
- 1 Voor gebeurtenissen, zoals beschreven in artikel 2, geldt een eigen risico zoals vermeld op het polisblad. Als in de (Bijzondere) voorwaarden of clausules een hoger eigen risico is vermeld, geldt het hogere eigen risico.
 - 2 Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt het eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkende eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.
- Artikel 8 Andere verzekeringen**
- Als de reconstructiekosten ook door één of meer andere verzekeringen zijn gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de reconstructiekosten overtreft, wordt het op deze polis verzekerde bedrag verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de reconstructiekosten, zonder dat vermindering of teruggave van premie plaatsvindt.
- Artikel 9 Wijziging van het risico**
- 9.1 De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw op het moment van het aangaan van de verzekering zijn volledig bekend.
- 9.2 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico waaronder in ieder geval wordt verstaan:
- a) Verandering in de bouwaard van het gebouw.
 - b) Verandering in het gebruik of de bestemming.
 - c) Verplaatsing of verhuizing van het bedrijf van de verzekeringnemer.
- In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden geveerd.

- 9.3 Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van risicowijziging.
- 9.4 De schadevergoedingsplicht van de verzekeraar wordt niet beperkt door wijziging van bouwaard en gebruik van de belendingen.
- Artikel 10 Overgang van het verzekerd belang**
- 10.1 Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang, tenzij de verzekeraar met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten, of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.
- 10.2 Bij overgang van het verzekerd belang door overlijden blijft de verzekering van kracht. De erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar kunnen de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

F. Bijzondere voorwaarden Extra Kostenverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek F. Extra Kostenverzekering.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

- 1.1 Extra kosten De kosten welke in redelijkheid gemaakt moeten worden om, binnen de grenzen van de polisbeschrijving en de voorwaarden, het bedrijf na een aan het omschreven gebouw of inhoud daarvan overkomen gedekte gebeurtenis voort te zetten.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

De verzekeraar vergoedt de bedrijfsschade als gevolg van verlies of beschadiging van op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, veroorzaakt door de gebeurtenissen, zoals in onderstaande module(s) omschreven als en zover de module(s) genoemd zijn op het polisblad:

Module A

- 2.1 Brand, naburige brand en brandblussing.
- 2.2 Ontploffing.
- 2.3 Brand en ontploffing veroorzaakt door de aard of een gebrek van die zaak.
- 2.4 Blikseminslag, ongeacht of deze brand ten gevolge heeft.
Onder blikseminslag wordt niet verstaan inductie/overspanning, tenzij andere sporen van blikseminslag in of aan het op het polisblad omschreven gebouw of de inhoud daarvan, te constateren zijn.
- 2.5 Inductie/overspanning, ongeacht hoe ontstaan.
De vergoeding bedraagt maximaal 25% van het verzekerd bedrag.
Als het risico is beveiligd volgens de NPR 8110 risicoklasse-indeling voor overspanningsbeveiliging of NEN-EN-IEC 62305 en de oplevering van deze overspanningsbeveiliging is bevestigd door middel van een schriftelijke verklaring van de installateur, dan geldt deze maximering niet.
Uitgesloten is echter schade als gevolg van verlies of beschadiging van motorrijtuigen, aanhangwagens, vaartuigen, dieren, grond- en hulpstoffen, halffabrikaten, eindproducten en zaken in bewerking.
- 2.6 Luchtvaartuigen.

Module B

- 2.7 Storm.
- 2.8 Diefstal en vandalisme nadat de dader het gebouw wederrechtelijk binnengedrongen is door middel van braak.
- 2.9 Gewelddadige beroving en afpersing.
- 2.10 Water, overeenkomstig onderstaande bepalingen.
- 1 Water en stoom, onvoorzien gestroomd uit de waterleiding en centrale verwarmingsinstallatie en uit daarop aangesloten leidingen, sanitaire- en andere toestellen, als gevolg van een plotseling opgetreden defect of van springen door vorst.
 - 2 Het overlopen van water uit de genoemde installaties en toestellen.
 - 3 Regen, sneeuw, hagel of smeltwater (verder te noemen 'neerslag') via daken, balkons of vensters binnengedrongen als gevolg van overlopen of lekkage van daken en dakgoten of de bovengrondse afvoerpijpen daarvan. Schade door neerslag via de begane grond of de openbare weg binnengedrongen en schade door riool- of grondwater is hieronder niet begrepen.
 - 4 Niet gedekt zijn extra kosten die verband houden met schade ontstaan door overstromend water van de openbare riolering of door grondwater, via de afvoerbuizen, sanitaire- en andere toestellen het gebouw binnengedrongen. Ook zijn niet gedekt extra kosten verband houdende met schade als gevolg van slecht onderhoud van het gebouw:
 - 5 Water uit aquaria door breuk of defect daarvan.
 - 6 Water uit de automatische sprinklerinstallatie in het op het polisblad omschreven gebouw of een belendend gebouw.
Deze dekking geldt niet als het uitstromen is veroorzaakt door:
 - a) Herstelling of wijziging van het gebouw.
 - b) Herstelling, verwijdering of uitbreiding van de sprinklerinstallatie.
 - c) Bevriezing ten gevolge van nalatigheid van de verzekeringnemer.
 - d) Uitvoering van een last van hogerhand.
 - e) Gebreken in constructie of aanleg of van omstandigheden, die geacht kunnen worden aan de verzekeringnemer bekend te zijn.
- 2.11 Olie, onvoorzien gestroomd uit de centrale verwarmingsinstallatie of uit op de schoorsteen aangesloten kachels en haarden met bijbehorende leidingen en tanks.
- 2.12 Aanrijding en aanvaring van het gebouw.

- 2.13 Relletjes.
- 2.14 Glasscherven, als gevolg van het breken van ruiten en van legplaten in etalages.
- 2.15 Rook en roet, plotseling uitgestoten door een op een schoorsteen van het gebouw aangesloten verwarmingsinstallatie.
- 2.16 Omvallen van en heistellingen alsmede het omvallen van bomen op het eigen terrein van verzekerde.
- 2.17 Verder zijn onder de dekking begrepen de extra kosten die rechtstreeks voortvloeien uit:
Straatafzetting of afzetting van de toevoerweg te water in verband met schade aan een naburig gebouw door een gebeurtenis als omschreven onder 2.1 t/m 2.16 gedurende de periode dat het gebouw van de verzekeringnemer hierdoor niet toegankelijk is.
- 2.18 Het wegvallen van de watervoorziening of elektrische stroomlevering direct en uitsluitend veroorzaakt door beschadiging van:
1 Het waterleidingbedrijf, pompstations of tussenstations.
2 De stroomleverende centrale, onderstations, schakelstations of transformatorhuizen, door een onder 2.1 t/m 2.16 genoemde gebeurtenis, mits dit wegvallen van de watervoorziening of stroomlevering en de rechtstreeks daaruit voortvloeiende stilstand of stoornis van het bedrijf van de verzekeringnemer langer dan 6 uur duurt. Reconstructiekosten die de verzekeringnemer moet maken door het wegvallen van de watervoorziening of elektrische stroomlevering als gevolg van schade aan buizen, leidingen, hoogspanningsmasten met alle toebehoren, kabels e.d., zich bevindende tussen een of meer van de hiervoor onder 2.18.1 en 2.18.2 genoemde bedrijven en het op het polisblad omschreven bedrijf zijn echter van vergoeding uitgesloten.
- 2.19 Schade door een onder 2.1 t/m 2.16 genoemde gebeurtenis aan het gebouw of de inhoud van een naburig bedrijf of winkelcentrum dat geldt als publiekstrekker, mits dit tijdelijk moet worden gesloten als gevolg van die gebeurtenis.
- 2.20 Sneeuwdruk en door binnengedrongen sneeuw.

Module C

- 2.21 Neerslag en/of rioolwater via de begane grond of de openbare weg onvoorzien het gebouw binnengedrongen. Niet gedekt en dus uitgesloten is schade door grondwater.
- 2.22 Opeenhoping van water op het dak.
- 2.23 Hagel, mits niet binnengedrongen door openstaande deuren, ramen of luiken.
- Voor de dekking van Module C geldt: niet gedekt en dus uitgesloten is schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.

Artikel 3 Dekking boven het verzekerde bedrag

In geval van een gedekte gebeurtenis vergoedt de verzekeraar boven het verzekerde bedrag het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover dit salaris en deze kosten:

- niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
- betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.

Artikel 4 Beperking van de duur van de uitkering

Wanneer het bedrijf wordt opgeheven of wanneer binnen 8 weken na de gebeurtenis nog geen pogingen in het werk zijn gesteld om het bedrijf weer op de capaciteit van voor de gebeurtenis te brengen, wordt de maximum uitkeringstermijn teruggebracht tot 10 weken.

Artikel 5 Uitsluitingen

- 5.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor kosten die verband houden met schade door opzet, molest, atoomkernreacties, aardbeving, vulkanische uitbarsting en overstroming zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten die verband houden met het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging.
- 5.2 Uitgesloten van dekking zijn kosten, inclusief salaris- en loonuitgaven, voor de reconstructie van administratieve bescheiden (waaronder tekeningen e.d.).

5.3 Van de dekking volgens 2.20 en Module C is uitgesloten:
schade als gevolg van constructiefouten of slecht onderhoud van het gebouw.

Artikel 6 Vaststelling van de vergoeding

6.1 De vergoeding zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de vergoeding zullen vaststellen.

6.2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de omvang van de vergoeding binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.

6.3 Als de vergoeding niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s). De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.

6.4 Door medewerking aan de vaststelling van de vergoeding erkent de verzekeraar nadrukkelijk niet de aansprakelijkheid.

Artikel 7 Omvang van de vergoeding

De verzekering omvat de volgende extra kosten:

7.1 De uitgaven die uitgaan boven die welke zouden zijn gedaan bij het niet optreden van een of meer gedekte gebeurtenissen. Hieronder zijn ondermeer begrepen:

- a) de huur van gebouwen voor tijdelijke huisvesting.
- b) de huur van alle apparatuur.
- c) de kosten welke moeten worden gemaakt om de gebouwen aan hun tijdelijke bestemming te doen beantwoorden en bij het verlaten weer in de oorspronkelijke staat op te leveren.
- d) de extra kosten wegens transporteren van personen en materiaal.

7.2 De salaris- en loonuitgaven voor zover deze ten laste van de verzekerde komen en waarvoor geen normale arbeid wordt verricht en voor zover daar geen normale ontvangsten tegenover staan.

7.3 De verdere kosten welke rechtstreeks of zijdelings verband houden met de buitengewone omstandigheden die het gevolg zijn van het optreden van een of meer door de polis gedekte gebeurtenissen.

7.4 De verzekering geschiedt op basis van premier risque.

7.5 De vergoeding strekt zich uit over een periode van maximaal 52 weken.

7.6 Eigen risico

- 1 Voor gebeurtenissen, zoals beschreven in artikel 2, geldt een eigen risico zoals vermeld op het polisblad. Als in de (Bijzondere) voorwaarden of clausules een hoger eigen risico is vermeld, geldt het hogere eigen risico.
- 2 Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt het eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkende eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 8 Andere verzekeringen

Als de extra kosten ook door één of meer andere verzekeringen zijn gedekt en blijkt dat het gezamenlijk bedrag van alle verzekeringen de extra kosten overtreft, wordt het op deze polis verzekerde bedrag verminderd naar evenredigheid van het gezamenlijk bedrag van de verzekeringen en de extra kosten, zonder dat vermindering of teruggave van premie plaatsvindt.

Artikel 9 Wijziging van het risico

9.1 De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw op het moment van het aangaan van de verzekering zijn volledig bekend.

9.2 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico waaronder in ieder geval wordt verstaan:

- a) Verandering in de bouwaard van het gebouw.
- b) Verandering in het gebruik of de bestemming.
- c) Verplaatsing of verhuizing van het bedrijf van de verzekeringnemer.

In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:

- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
- 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
- 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden gevergd.

9.3 Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van de risicowijziging.

9.4 De vergoedingsplicht van de verzekeraar wordt niet beperkt door wijziging van bouwaard en gebruik van de belendingen.

Artikel 10

Overgang van het verzekerd belang

10.1 Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang, tenzij de verzekeraar met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten, of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.

10.2 Bij overgang van het verzekerd belang door overlijden blijft de verzekering van kracht. De erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar kunnen de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

G. Bijzondere voorwaarden Glasverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek G. Glasverzekering.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijving

- 1.1 Glas
Het op het polisblad omschreven glas.
Bij verzekering van glas in gebouwen wordt hier onder verstaan het tot het op het polisblad genoemde gebouw behorende glas, dienende tot lichtdoorlating of afsluiting en kunststof lichtkoepels en dakramen. Tot het gebouw worden ook gerekend de daarbij behorende praktijkruimten, kantoorruimten, schuurtjes en garages.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

- 2.1 De verzekeraar vergoedt de schade aan het glas door breuk, onverschillig hoe deze is ontstaan.
- 2.2 De verzekeraar vergoedt ook de kosten van een noodzakelijke voorlopige voorziening om een door breuk ontstane opening dicht te maken.
- 2.3 Tenzij deze blijkt het polisblad zijn meeverzekerd, heeft deze verzekering geen betrekking op:
- 1 Beschieldingen, opschriften en versieringen op glas, waaronder begrepen etswerk.
 - 2 Glas in windschermen, balkon- of terreinafscheidingen, gemeenschappelijke trappenhuizen en gemeenschappelijke bergruimten.
 - 3 Gebrandschilderd glas.
 - 4 Meerwandig isolerend glas.

Artikel 3 Uitsluitingen

Deze verzekering geeft geen dekking voor schade:

- 3.1 Door opzet, molest, atoomkernreacties, overstroming, aardbeving, vulkanische uitbarsting, brand, ontploffing en blikseminslag zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket.
- 3.2 Ontstaan tijdens het (ver)plaatsen of bewerken van het glas of tijdens de verbouwing van het gebouw waarin zich het glas bevindt.
- 3.3 Door enig gebrek bij glas in lood, draadglas of kunststof.
- 3.4 Aan glas in gebouwen die leeg staan.
- 3.5 Aan liggend draadglas zolang dit niet lekt. Dit is niet van toepassing bij verzekering van glas in woonhuizen.

Artikel 4 Regeling van de schade

De verzekeraar zal het gebroken glas zo spoedig mogelijk door ander glas van dezelfde soort en kwaliteit laten vervangen dan wel - dit ter keuze van de verzekeraar - de kostprijs van het glas vermeerderd met de inzetkosten in geld vergoeden echter tot maximaal een eventueel in de polis vermeld verzekerd bedrag. De verzekeringnemer is bevoegd in geval van breuk van enkelwandige ruiten van onbewerkt vlakglas, kleiner dan 4 m² waarvoor in de polis geen verzekerd bedrag is opgenomen deze te laten vervangen door ruiten van dezelfde soort en kwaliteit.

Artikel 5 Indexering

Jaarlijks wordt de premie per premievalidatum verhoogd of verlaagd met een percentage dat wordt ontleend aan de indexcijfers voor bouwkosten van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 6 Wijziging van het risico

- 6.1 De ligging, bouwaard en het gebruik van het gebouw waarin het glas zich bevindt op het moment van het aangaan van de verzekering zijn de verzekeraar volledig bekend.
- 6.2 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico waaronder in ieder geval wordt verstaan leegstand, verandering in het gebruik of de bestemming van het gebouw waarin het glas zich bevindt.
In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden gevergd.
- 6.3 Als kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van risicowijziging.

Artikel 7**Verhuizing**

Bij verhuizing geeft deze verzekering zonder nadere overeenkomst geen dekking op het nieuwe adres.

Artikel 8**Overgang van het verzekerd belang**

Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking behalve in het geval van overgang van het verzekerde belang door overlijden van de verzekeringnemer. In dat geval kunnen de erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

H. Bijzondere voorwaarden Lichtreclameverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek H. Lichtreclameverzekering.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijving

- 1.1 Installatie De op het polisblad omschreven lichtreclame-installatie bevestigd aan of op het op het polisblad omschreven gebouw.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

- 2.1 Deze verzekering dekt
- 1 De directe materiële schade aan de installatie die een gevolg is van een onverwacht van buiten komend onheil.
 - 2 De aansprakelijkheid van verzekeringnemer als eigenaar van de installatie tot maximaal het op het polisblad vermelde bedrag.
- 2.2 De verzekeraar vergoedt verder boven het verzekerde bedrag:
- 1 De bereddingskosten.
 - 2 Het salaris en de kosten van alle experts en de door hen geraadpleegde deskundigen. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover dit salaris en deze kosten:
 - niet uit gaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
 - betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.
 - 3 De kosten van onder leiding van de verzekeraar gevoerde procedures en in haar opdracht verleende rechtsbijstand.
 - 4 De wettelijke rente over het door deze verzekering gedekte gedeelte van een vordering op verzekeringnemer ter zake van zijn aansprakelijkheid als genoemd in 2.1.2.

Artikel 3 Uitsluitingen

- 3.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door:
- 1 Opzet, molest, atoomkernreacties, overstroming, aardbeving en vulkanische uitbarsting zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket. Ook zijn uitgesloten kosten voor het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water en/of isolatie van een verontreiniging.
 - 2 Slijtage, roest en andere geleidelijk werkende invloeden.
 - 3 Enig gebrek waaronder mede verstaan worden te hoge spanning, kortsluiting, uitbranden van de buizen, stroomlekken en zelfverhitting.
 - 4 Montage of demontage.
- 3.2 Van de dekking is uitgesloten schade die verhaalbaar is onder enige andere verzekering ongeacht de ingangsdatum.
- 3.3 Uitgesloten is de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor schaden:
- 1 Aan het gebouw, waarop of waaraan de installatie is bevestigd, met inbegrip van de schade wegens het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van dat gebouw.
 - 2 Die een gevolg zijn van brand, ontploffing of zelfontbranding.

Artikel 4 Vaststelling en regeling van de schade

- 4.1 Vaststelling van de schade aan de installatie.
- 1 De schade zal in onderling overleg of door een door de verzekeraar te benoemen expert worden vastgesteld, tenzij wordt overeengekomen dat 2 experts, waarvan de verzekeringnemer en de verzekeraar er ieder een benoemen, de schade zullen vaststellen.
 - 2 In het laatste geval benoemen beide experts samen, voor de aanvang van hun werkzaamheden een derde expert, die bij gebrek aan overeenstemming de grootte van de schade binnen de grenzen van de beide taxaties bindend zal vaststellen na de beide experts gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.
 - 3 Als de schade niet in onderling overleg vastgesteld wordt, zal als uitsluitend bewijs van de omvang van de schade gelden een taxatie opgemaakt door de expert(s). De experts hebben het recht zich, afzonderlijk of gezamenlijk, door deskundigen te laten bijstaan.
 - 4 Door medewerking aan de vaststelling van de schade kan de verzekeraar niet worden geacht aansprakelijkheid te erkennen.
- 4.2 Omvang van de schade aan de installatie
- 1 Schadevergoeding geschiedt op basis van nieuwwaarde.
 - 2 Als de installatie naar het oordeel van de verzekeraar kan worden hersteld, zal zij de herstelkosten vergoeden meer dan de nieuwwaarde wordt niet vergoed.
 - 3 Als bij schade blijkt dat het verzekerde bedrag lager is dan de nieuwwaarde van de installatie onmiddellijk voor de gebeurtenis wordt schadevergoeding verleend in verhouding van het verzekerde bedrag tot de volle waarde. Dit vindt geen toepassing op vergoeding van de expertisekosten.

- 4.3 Vaststelling van aansprakelijkheid en regeling schade.
- 1 De verzekeraar belast zich met de vaststelling van de aansprakelijkheid en de regeling van de schade. Zij heeft het recht de benadeelde rechtstreeks schadeloos te stellen en met hem schikkingen te treffen. De verzekeraar zal daarbij de belangen van de verzekeringnemer in het oog houden.
 - 2 Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het verzekerd bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar keuze van de verzekeringnemer, naar evenredigheid verminderd.

Artikel 5 Wijziging van het risico

- 5.1 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van elke belangrijke verandering van het risico, waaronder in elk geval wordt verstaan:
- 1 Verandering in het gebruik of de bestemming van het gebouw, waaraan de installatie is bevestigd.
 - 2 Verandering of vervanging van de installatie zelf.
 - 3 Buitengebruikstelling van de installatie.
- 5.2 In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden gevergd.
- 5.3 Als de kennisgeving door de verzekeringnemer niet binnen 30 dagen geschiedt, wordt de dekking geschorst met ingang van het moment van risicowijziging.

Artikel 6 Overgang van het verzekerd belang

- 6.1 Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking 1 maand na die overgang, tenzij de verzekeraar met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering voort te zetten, of zoveel eerder als de nieuwe belanghebbende elders een verzekering sluit.
- 6.2 Bij overgang van het verzekerd belang door overlijden blijft de verzekering van kracht. De erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar kunnen de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden met inachtneming van een termijn van 1 maand opzeggen.

J. Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek J. Aansprakelijkheidsverzekering.

Deze Bijzondere voorwaarden zijn als volgt gerangschikt:

- Algemene bepalingen aansprakelijkheidsverzekering
- Module I Bijzondere bepalingen algemene aansprakelijkheid
- Module II Bijzondere bepalingen werkgeversaansprakelijkheid
- Module III Bijzondere bepalingen productenaansprakelijkheid
- Module IV Bijzondere bepalingen arbeidsongevallen zonder aansprakelijkheid

Algemene bepalingen aansprakelijkheidsverzekering

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

1.1	Verzekerden	1 De verzekeringnemer in de op het polisblad omschreven hoedanigheid.2 Zijn firmanten, vennoten, bestuurders en commissarissen als zodanig handelend.3 Zijn ondergeschikten, familieleden en huisgenoten ten aanzien van werkzaamheden die voor de verzekeringnemer in zijn verzekerde hoedanigheid worden verricht.4 Zijn personeelsvereniging en pensioenfonds.
1.2	Aanspraak	Een vordering tot vergoeding van schade voortvloeiend uit een handelen of nalaten ingesteld tegen verzekerde(n). Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, die verband houden met of voortvloeien uit hetzelfde handelen of nalaten, uit een voortdurend handelen of nalaten, of uit een opeenvolgend handelen of nalaten met dezelfde oorzaak, worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht bij de verzekeraar te zijn aangemeld op het moment waarop de eerste aanspraak is aangemeld.
1.3	Omstandigheid	Een of meer feiten, die voortvloeien uit of verband houden met een bepaald aan verzekerde(n) toerekenbaar handelen of nalaten, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze zullen leiden tot een aanspraak.
1.4	Derden	Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde verzekerde.
1.5	Schade	Schade aan personen en schade aan zaken.
1 Onder schade aan personen wordt verstaan:
Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet met de dood als gevolg, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
Onder schade aan personen wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen die strekken tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.2 Onder schade aan zaken wordt verstaan:
Beschadiging, vernietiging of verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekeringnemer met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
Onder schade aan zaken wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen die strekken tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.
Als zaakschade wordt tevens beschouwd het verontreinigd of vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen.
1.6	Handelen of nalaten	Een gedraging van een verzekerde waaruit een aanspraak voortvloeit.
Met een handelen of nalaten van verzekerde wordt gelijkgesteld een schadeval dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde(n) toebehorende hoedanigheid door de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde(n) komt.
1.7	Geldigheidsduur	De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot het einde van de verzekering.
1.8	Verzekeringsjaar	Een periode van 12 maanden vanaf de premieervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur. Als de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd. Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.
1.9	Milieuaantasting	De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergrond(s)e water(gang).
1.10	Bereidingskosten	Kosten, verbonden aan maatregelen, die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigende gevaar van schade af te wenden of te beperken, voor welke schade -als gevallen- een verzekerde aansprakelijk zou zijn en deze verzekering dekking biedt.

Artikel 2

Omschrijving van de dekking

- 2.1 Algemeen Verzekerd is de aansprakelijkheid van de verzekerden in de verzekerde hoedanigheid volgens de algemene en bijzondere bepalingen die behoren bij de op het polisblad van toepassing verklaarde modules.
- 2.2 Verzekerd bedrag
- 1 De verzekeraar vergoedt per aanspraak en per verzekeringsjaar voor alle verzekerden tezamen en alles in totaal tot maximaal de voor de bedoelde aanspraak van toepassing zijnde limiet(en):
 - a) De schade.
 - b) De kosten van verweer tegen ingestelde aanspraken, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerden mochten worden veroordeeld, mits deze kosten met instemming van de verzekeraar worden gemaakt.
 - c) De kosten van rechtsbijstand mits deze kosten met instemming van de verzekeraar worden gemaakt in een tegen een verzekerde aanhangig gemaakte tucht- of strafrechtelijke procedure.
 - d) De kosten ter voorkoming van of vermindering van schade volgens 1.10.Een eigen risico is op de kosten onder b en c niet van toepassing.
 - 2 Met betrekking tot het maximum verzekerd bedrag per verzekeringsjaar, zoals op het polisblad is vermeld, geldt dat de datum van de eerste schriftelijke melding bij de verzekeraar van de aanspraak respectievelijk van een omstandigheid bepalend is voor het verzekeringsjaar waaraan de bedoelde aanspraak of omstandigheid wordt toegerekend.
Als de aansprakelijkheid van verzekerden onder meer dan één van de in de polis van toepassing verklaarde modules is verzekerd, zullen de verzekerde bedragen van de verschillende modules niet cumuleren, maar geldt het hoogste bedrag.
- 2.3 Wettelijke rente De verzekeraar vergoedt - bij een gedekte aanspraak - zonodig ook boven het verzekerd bedrag de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom.
De wettelijke rente wordt evenwel vergoed tot maximaal een bedrag gelijk aan het verzekerd bedrag voor de bedoelde aanspraak.
- 2.4 Dekking van een aanspraak en voorrisico
- 1 Binnen de grenzen van deze verzekering en tot de overeengekomen limieten is een aanspraak gedekt, mits:
 - De aanspraak daarop voor de eerste maal tegen verzekerde is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en ook tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de verzekeraar is ontvangen, en
 - De aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was. Als een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de verzekeraar is aangemeld, zal de aanspraak, die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.
 - 2 Aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering maar vóór de datum van wijziging in de dekking, zijn verzekerd volgens de voorwaarden, verzekerd(e) bedrag(en) en eigen risico('s) per aanspraak die tot de wijzigingsdatum van kracht zijn en voor de verzekerde(n) voor wie de verzekering ten tijde van het handelen of nalaten geldt. Als sprake is van schade verband houdend met of voortvloeiend uit hetzelfde handelen of nalaten, uit een voortdurend handelen of nalaten, of uit een opeenvolgend handelen of nalaten met dezelfde oorzaak, is voor de toepasselijkheid van 2.4. bepalend de datum van de aanvang van deze reeks handelingen of nalatingen.
 - 3 In aanvulling op het bepaalde in 2.4.1 geldt dat aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden vóór de ingangsdatum van de verzekering niet zijn verzekerd, tenzij: -deze aanspraken of omstandigheden voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden binnen één jaar direct voorafgaande aan de ingangsdatum, en -de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was.
 - 4 Als een andere duur van het voorrisico is overeengekomen, geldt de op het polisblad vermelde duur van het voorrisico.
- 2.5 Namelding
- 1 Als de verzekeraar, volgens het bepaalde onder 6.2 leden 1 en 2 en 6.3 van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket van haar recht gebruik maakt de verzekering te beëindigen, heeft de verzekeringnemer het recht, tegen nader overeen te komen premie en voorwaarden, de dekking met 1 jaar te verlengen voor het melden van aanspraken en omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten, dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tijdens de duur van het voorrisico (als dit was meeverzekerd).
 - 2 Als de verzekering eindigt wegens beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer in de verzekerde hoedanigheid, heeft de verzekeringnemer het recht, tegen nader over een te komen premie en voorwaarden, de dekking met maximaal 5 jaar te verlengen voor het melden van aanspraken en omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tijdens de duur van het voorrisico, als dit was meeverzekerd.
 - 3 Als de verzekeringnemer gebruik wenst te maken van het in 2.5.1 en 2.5.2 omschreven recht van verlenging voor respectievelijk 1 en maximaal 5 jaar, dient hij dat vóór de beëindigingsdatum van de verzekering schriftelijk aan de verzekeraar bekend te maken.
 - 4 Voor aanspraken of omstandigheden aangemeld binnen de overeengekomen periode als bedoeld onder 2.5.1 en 2.5.2, geldt dat deze worden toegerekend aan het verzekeringsjaar waarin de beëindigingsdatum is gelegen.
 - 5 In afwijking van het bepaalde in 2.6 geldt deze namelingsdekking niet als blijkt dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere polis(sen) is gedekt of daarop gedekt zou zijn als deze verzekering niet zou hebben bestaan.
Het bepaalde in 2.6 blijft onverminderd van kracht.

- 2.6 Samenloop van verzekeringen
- Als blijkt dat de door deze verzekering gedekte aanspraak eveneens op (een) andere polis(sen) gedekt is of daarop zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, dekt deze verzekering uitsluitend het verschil in voorwaarden en verzekerde bedragen met die andere polis(sen). Uitgesloten blijft het eigen risico dat op deze andere verzekering(en) van toepassing is.
- 2.7 Uitsluitingen en bijzondere insluitingen
- 1 Opzet, vermogensdelict, geweldsdelict en seksuele gedraging.
 - a) Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van een verzekerde. Aan het opzettelijk karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat de verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat hij/zij niet in staat is zijn/haar wil te bepalen.
 - b) Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een tot een groep behorende verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van een of meer tot de groep behorende personen, ongeacht of de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten. Aan het opzettelijk karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat een of meer tot de groep behorende personen zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert/verkeren, dat deze/ die niet in staat is/zijn de wil te bepalen.
 - c) Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit een door een verzekerde begaan vermogensdelict of geweldsdelict (ongeacht of ter zake een vervolging van die verzekerde heeft plaatsgehad) of een seksuele of seksueel getinte gedraging van een verzekerde van welke aard dan ook.
 - d) Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een tot een groep behorende verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit een vermogensdelict of geweldsdelict (ongeacht of daarvoor een vervolging heeft plaatsgehad) of een seksuele of seksueel getinte gedraging van welke aard dan ook van een of meer tot de groep behorende personen, ongeacht of de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.
 - 2 Overtreding voorschriften.

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade als gevolg van een handelen of nalaten waarmee bewust enig van overheidswege gegeven voorschrift wordt overtreden, als dit is gebeurd in opdracht van of met goedvinden van verzekeringnemer of enig functionaris in dienst van verzekeringnemer die is belast met verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder bedoelde voorschriften. Als de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding of enige functionaris in dienst van verzekerde, die door een lid van de directie is belast met verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder bedoelde voorschriften.
 - 3 Motorrijtuigen, (lucht)vaartuigen, aanhangwagens

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig, (lucht) vaartuig of aanhangwagen, die een verzekerde in eigendom heeft, bezit, houdt, bestuurt, gebruikt of doet gebruiken. Als uitzondering op het vorenstaande is wel gedekt:

 - a) Passagier.

De aansprakelijkheid voor schade toegebracht als passagier van een motorrijtuig, (lucht)vaartuig, met inbegrip van schade aan dat vervoermiddel.
 - b) Gebruik van motorrijtuigen door ondergeschikten.

De aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor schade toegebracht met of door niet aan hem toebehorende, niet door hem gehuurde of niet bij hem in gebruik zijnde motorrijtuigen, die door zijn ondergeschikten worden gebruikt, echter met uitzondering van schade van de bestuurder.
 - c) Laden en lossen.

De aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door zaken, die zich bevinden op, vallen of gevallen zijn van, geladen worden op of gelost worden van een motorrijtuig, aanhangwagen of vaartuig, anders dan aan het vervoermiddel zelf.
 - d) Aanhangwagens.

De aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door aanhangwagens, mits deze niet gekoppeld zijn aan een motorrijtuig en de schade is veroorzaakt nadat de aanhangwagens zijn losgemaakt of losgeraakt en veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.
 - e) Vaartuigen.

De aansprakelijkheid voor schade aan personen toegebracht met of door vaartuigen, anders dan door aanvaring, en voor schade aan zaken toegebracht met of door niet-gemotoriseerde vaartuigen.
 - f) Regiefout.

De aansprakelijkheid van de verzekeringnemer, voor schade toegebracht met of door gehuurd/ingeleend motorisch voortbewogen werkmaterieel dat hij bij de uitvoering van werkzaamheden voor zijn bedrijf/ beroep gebruikt of laat gebruiken, en de schade uitsluitend het gevolg is van het geven van een verkeerde aanwijzing/ opdracht (regiefout) door verzekeringnemer aan de bestuurder/gebruiker van het werkmaterieel bij de uitvoering van die werkzaamheden. Schade aan werkmaterieel/ motorrijtuigen blijft uitgesloten.
 - g) Werkmaterieel/-tuig.

De aansprakelijkheid voor schade door al lopend en met de hand voortbewogen én begeleid materieel, ondersteund door een elektromotor (maximum snelheid 5 km per uur). Het bepaalde in 2.6 blijft onverminderd van kracht.
 - 4 Geleverde zaken/verrichte werkzaamheden.

Niet gedekt is de aansprakelijkheid:

 - a) Voor schade aan geleverde zaken en voor schade en kosten verband houdende met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van geleverde zaken.

- b) Voor het opnieuw verrichten van uitgevoerde werkzaamheden. Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde zijn uitgevoerd schade toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde zijn geleverd of die eerder onderwerp zijn geweest van door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde uitgevoerde werkzaamheden, dan gelden de onder a en b bedoelde uitsluitingen niet voor die andere zaken. De onder a en b bedoelde uitsluitingen gelden onverkort als de zaken of de verrichte werkzaamheden onderwerp zijn van één en dezelfde overeenkomst.
- c) voor schade die zijn oorsprong vindt in fabricage, bewerking, onderhoud of levering van producten, voor of aan: waterbouw, vliegtuigbouw, scheepsbouw, kernreactoren, bio-industrie, (petro)-chemische industrie, treinenbouw, motorrijtuigenindustrie, telers/kwekers, veevoederindustrie en ziekenhuizen.
- 5 Opzicht.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken die het gevolg is van enig handelen of nalaten gedurende de tijd, dat de verzekerde of iemand namens hem die zaken vervoert, huurt, gebruikt, bewerkt, behandelt, repareert of om enige andere reden onder zich heeft of heeft gehad. Deze uitsluiting geldt:
 - a) Buiten bedrijfsruimten.
Tijdens de uitvoering van werkzaamheden buiten de bedrijfsruimten en terreinen van de verzekeringnemer uitsluitend voor zaken, die ter uitvoering van werkzaamheden worden gebruikt of die feitelijk in bewerking of behandeling zijn.
 - b) Toegevoegde zaken.
Niet voor schade aan zaken, waaraan de verzekerde of iemand namens hem een zaak heeft toegevoegd voor zover de schade het gevolg is van een gebrek in de toegevoegde zaak.
 - c) Zaken van ondergeschikten.
Niet voor schade aan zaken van ondergeschikten, met uitzondering van motorrijtuigen, (lucht)vaartuigen en aanhangwagens, voor welke schade de verzekeringnemer als werkgever aansprakelijk is.
 - d) Zaken van cliënten.
Niet voor schade aan zaken van cliënten anders dan motorrijtuigen of (lucht)vaartuigen, die een verzekerde of iemand namens hem ter bewerking en/of behandeling onder zich heeft of heeft gehad, mits en voor zover uit het polisblad blijkt dat dit (opzicht)risico is meeverzekerd.
 - e) Verhaal door brandverzekeraars.
Niet voor schade aan zaken die een verzekerde anders dan in huur, pacht, lease, bruikleen of bewaarneming onder zich had, voor zover ter zake daarvan door een brandverzekeraar schade is vergoed.
- 6 Risicoverzwarende bedingen.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade voortvloeiende uit een boete-, garantie-, vrijwarings- of ander soortgelijk beding, behalve voor zover ook zonder een dergelijk beding aansprakelijkheid zou hebben bestaan.
- 7 Buitenlandse vestigingen.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van niet in Nederland gedomicilieerde vertegenwoordigers en van een buitenlands(e) vestiging, filiaal, dochteronderneming of dergelijke van de verzekeringnemer.
- 8 Molest.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door molest als omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket.
- 9 Atoomkernreacties.
Niet gedekt is aansprakelijkheid voor schade door atoomkernreacties als omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket.
- 10 Milieuaantasting.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade als gevolg van een milieuaantasting.
- 11 Genetische schade in verband met milieuaantasting.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor genetische schade in verband met milieuaantasting.
- 12 Asbest.
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door of verband houdende met asbest.

2.8 Verzekeringsgebied

- 1 Algemeen.
De verzekering is van kracht waar ook ter wereld.
De verzekering geeft geen dekking voor:
 - a) Aanspraken voor schade door zaken die geëxporteerd zijn naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Canada.
 - b) Aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden in de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Canada en/of aanspraken gebaseerd op het recht van de voornoemde landen.
- 2 Dienstreizen.
Tijdens dienstreizen is de aansprakelijkheid van de verzekerden, als natuurlijk persoon in louter particuliere hoedanigheid, waar ook ter wereld gedekt. Het bepaalde in 2.6 blijft onverminderd van kracht.

Artikel 3

Schade

3.1 Verplichtingen bij schade

- 1 Zodra een verzekerde kennis draagt of behoort te dragen van een aanspraak of omstandigheid die voor de verzekeraar tot een verplichting tot schadevergoeding kan leiden, is hij verplicht:
 - a) Die aanspraak of omstandigheid zo spoedig mogelijk aan de verzekeraar door te geven.
 - b) Zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van de verzekeraar zou kunnen schaden.
 - c) Alle gegevens die op een schade betrekking hebben aan de verzekeraar op te geven en de op deze schade betrekking hebbende brieven en bescheiden onmiddellijk aan haar door te zenden.
 - d) zich te onthouden van al hetgeen waaruit erkenning van schuld zou kunnen worden afgeleid.
 - e) de verzekeraar een ingevuld en ondertekend schade-aangifteformulier te zenden.

- 2 De verzekering geeft geen dekking als een verzekerde over een melding en/of behandeling van de aanspraak opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken geeft of laat geven of een onware opgave doet of laat doen.
- 3.2 Schadevaststelling en regeling van schade
- 1 De verzekeraar belast zich met de vaststelling en de regeling van schade. Zij heeft het recht uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen door de benadeelde rechtstreeks schadeloos te stellen en met hem schikkingen te treffen. De verzekeraar zal daarbij de belangen van de verzekerde in het oog houden.
- 2 Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar keuze van de verzekerde, naar evenredigheid verlaagd.
- 3.3 Verjaring
- Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van 3 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden. Niettemin verjaart de rechtsvordering bij verzekering tegen aansprakelijkheid niet voordat 6 maanden zijn verstreken nadat de vordering waartegen de verzekering dekking verleent, binnen de voor deze geldende verjarings- of vervaltermijn is ingesteld.

Artikel 4

Wijzigingen

- 4.1 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 maanden in te lichten over elk feit, dat het risico waartegen verzekerd is, zodanig beïnvloedt, dat deze verzekering niet op gelijke voorwaarden of tegen dezelfde premie zou zijn geaccepteerd, wanneer die feiten bij de aanvang van de verzekering reeds bestaan zouden hebben. Hieronder valt in ieder geval iedere uitbreiding of verandering van werkzaamheden ten opzichte van de verzekerde hoedanigheid. De verzekeraar heeft, tot 30 dagen nadat zij van de wijziging of de nieuwe feiten kennis heeft gekregen, het recht de voorwaarden en premie te herzien of voortzetting van deze verzekering te weigeren.
- 4.2 Als melding van een risicowijziging als bovenbedoeld niet of niet tijdig geschiedt, vervalt het recht op schadevergoeding 2 maanden na de datum van risicowijziging. Het vorenstaande geldt niet als de verzekering na kennisgeving van de risicowijziging ongewijzigd zou zijn voortgezet. Als wij de verzekering slechts tegen een hogere premie of op gewijzigde voorwaarden zouden hebben voortgezet, vindt vergoeding van een eventuele schade plaats in verhouding van de betaalde tot de te betalen premie respectievelijk met inachtneming van die gewijzigde voorwaarden.

Module I

Bijzondere bepalingen algemene aansprakelijkheid

Artikel 5

Omschrijving van de dekking

Met inachtneming van de algemene bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade van derden toegebracht in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld.

Artikel 6

Aanvullende uitsluitingen en bijzondere insluitingen

- 6.1 Werkgevers-aansprakelijkheid Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade tegenover ondergeschikten, zoals omschreven in Module II.
- 6.2 Producten-aansprakelijkheid Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door zaken, zoals omschreven in module III.
- 6.3 Kantinerisico Gedekt is de aansprakelijkheid van verzekeringnemer voor schade door aan bezoekers en ondergeschikten verstrekte dranken en spijzen.

Module II

Bijzondere bepalingen werkgeversaansprakelijkheid

Artikel 7

Begripsomschrijvingen

In deze module wordt onder schade aan personen, in afwijking van het bepaalde in 1.5.1, uitsluitend verstaan schade aan personen ten gevolge van:

- 7.1 Arbeidsongeval Onder arbeidsongeval wordt verstaan: een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld, overkomen tijdens werkzaamheden voor verzekeringnemer, waardoor in één ogenblik lichamelijk letsel wordt toegebracht.
- 7.2 Beroepsziekte Onder beroepsziekte wordt verstaan: een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte niet zijnde het gevolg van een arbeidsongeval zoals omschreven onder 7.1. overkomen tijdens werkzaamheden voor verzekeringnemer.

Artikel 8

Omschrijving van de dekking

- 8.1 Met inachtneming van de algemene bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van een verzekerde, in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld, tegenover zijn ondergeschikten voor schade aan personen en schade aan zaken.

8.2 Als een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste keer schriftelijk bij de verzekeraar is aangemeld, zal de aanspraak, die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze omstandigheid.

Module III Bijzondere bepalingen productenaansprakelijkheid

Artikel 9 Omschrijving van de dekking

9.1 Met inachtneming van de algemene bepalingen is verzekerd de aansprakelijkheid van verzekerden, in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld, voor schade van derden door zaken, met uitsluiting van gebruikte/tweedehands zaken, die door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, verhuurd/geleased, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn opgeleverd.

9.2 In afwijking van 2.7.10 en met inachtneming van het bepaalde in 9.1 en 9.3 is verzekerd de aansprakelijkheid voor schade in verband met een plotselinge onzekere milieuaantasting, die niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces.

9.3 Als de schade is gedekt op een milieuschadeverzekering, of daarop zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, kan deze verzekering uitsluitend worden aangemerkt als excedent boven het verzekerde bedrag van die milieuschadeverzekering.
Uitgesloten blijft het eigen risico dat op deze andere verzekering van toepassing is.

Artikel 10 Aanvullende uitsluitingen

10.1 Werkgevers-aansprakelijkheid Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade tegenover ondergeschikten, zoals omschreven in Module II.

Module IV Bijzondere bepalingen arbeidsongevallen zonder aansprakelijkheid

Artikel 11 Begripsomschrijving

In deze module wordt onder schade aan personen, in afwijking van het bepaalde in 1.5.1, uitsluitend verstaan schade aan personen door:

11.1 Arbeidsongeval Onder arbeidsongeval wordt verstaan:
Een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een verzekerde natuurlijk persoon inwerkend geweld, overkomen tijdens werkzaamheden voor verzekeringnemer, waardoor in één ogenblik lichamelijk letsel wordt toegebracht.

Artikel 12 Omschrijving van de dekking

12.1 Met inachtneming van de algemene bepalingen is verzekerd de schade aan personen als gevolg van een arbeidsongeval in de verzekerde hoedanigheid als op het polisblad vermeld ongeacht de vraag of verzekerde daarvoor aansprakelijk is.

Artikel 13 Schade

De vaststelling van de hoogte van de schade vindt plaats als ware verzekerde aansprakelijk volgens Nederlands recht.

Artikel 14 Uitsluitingen

14.1 De uitsluitingen als omschreven onder 2.7.1 t/m 2.7.12 van de algemene bepalingen en het bepaalde in de clausules blijven onverminderd van kracht ongeacht de aansprakelijkheidsvraag.

14.2 Niet gedekt is schade van een verzekerde natuurlijk persoon als gevolg van opzet van deze persoon, ongeacht de geestesgesteldheid van deze ondergeschikte.

14.3 De verzekeraar vergoedt geen schade krachtens deze module waarop aanspraak wordt gemaakt door een ander dan de rechtstreeks bij de gebeurtenis betrokken benadeelde verzekerde en diens nagelaten betrekkingen. De Staat der Nederlanden wordt nooit uit als uitkeringsgerechtigde beschouwd.

K. Bijzondere voorwaarden Kostbaarhedenverzekering

Deze Bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket en hebben betrekking op rubriek K. Kostbaarhedenverzekering.

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijvingen

1.1 Verzekerd object Het in de polis omschreven object.

Artikel 2 Gedekte gebeurtenissen

Deze verzekering dekt de schade door verlies of beschadiging van het verzekerde object als gevolg van:

2.1 Vermissing, diefstal, beroving en afpersing.

2.2 Overige van buiten komende onheilen.

2.3 Brand al dan niet het gevolg van enig gebrek.

Artikel 3 Uitsluitingen

Deze verzekering geeft geen dekking voor schade:

3.1 Door diefstal uit motorrijtuigen, of door diefstal of vermissing tijdens het onbeheerd achterlaten buiten de woning van de verzekerde, tenzij uit een afgesloten ruimte, waaraan sporen van braak aanwezig zijn.

3.2 Door slijtage of enig geleidelijk werkende invloed, mot of ander ongedierte.

3.3 Bestaande uit krassen, schrammen of deuken, tenzij deze beschadigingen gelijktijdig met een andere gedekte gebeurtenis zijn ontstaan.

3.4 Door foutieve of onvoldoende bewerking, reparatie, reiniging of restauratie.

3.5 Aan lenzen, glas, veren, foudraals, koffers, etuis, standaards, of schade door stroom- of batterijlekkers, tenzij ontstaan door een andere gedekte gebeurtenis.

3.6 Gedurende de tijd dat het verzekerde object in pand, consignatie of huur is gegeven.

3.7 Door opzet, molest, atoomkernreacties, overstroming, aardbeving en vulkanische uitbarsting zoals omschreven onder 7. van de Algemene voorwaarden van het Friesland Bank Zakenpakket.

Artikel 4 Verzekeringsgebied

Deze verzekering is van kracht waar ook ter wereld.

Voor verzekerde kunstvoorwerpen, zoals schilderijen, aquarellen, prenten en tekeningen, is deze verzekering uitsluitend van kracht, als deze objecten zich bevinden in het in de polis genoemde gebouw. Bij blijvende overbrenging van deze kunstvoorwerpen naar een ander adres binnen Nederland is deze verzekering aldaar ook van kracht mits ten aanzien van dit gebouw vergelijkbare voorzieningen zijn getroffen. De verzekeringnemer dient binnen 30 dagen na de overbrenging de verzekeraar hiervan in kennis te stellen.

Artikel 5 Vaststelling van schade

5.1 Als de schade niet met onderling goedvinden kan worden vastgesteld, heeft de verzekerde het recht om een deskundige te benoemen, die in overleg met de deskundige van de verzekeraar de grootte van de schade zal vaststellen. Bereiken beide deskundigen geen overeenstemming dan benoemen zij een derde deskundige, die binnen de grenzen van de beide taxaties de schade bindend zal vaststellen.

5.2 De kosten van de ingeschakelde deskundigen zijn voor rekening van de verzekeraar. Het salaris en de kosten van de door de verzekeringnemer benoemde expert en de door deze geraadpleegde deskundigen worden slechts vergoed voor zover:

- Dit salaris en deze kosten niet uitgaan boven het salaris en de kosten die de door de verzekeraar benoemde expert en diens deskundigen in rekening brengen.
- Betrekking hebben op het vaststellen van de hoogte van de schade.

Artikel 6 Schade-uitkering

6.1 Als in geval van schade het verzekerde object wordt gerepareerd, worden de reparatiekosten tot maximaal het verzekerde bedrag vergoed, zonder aftrek wegens verbetering nieuw voor oud.

6.2 Als in geval van schade het verzekerde object:

- 1 Niet kan worden gerepareerd.
- 2 Niet wordt gerepareerd, hoewel dat mogelijk is.

- 3 Uit de macht van de verzekerde is geraakt en terugverkrijging niet binnen redelijke termijn is te verwachten, wordt tot maximaal het verzekerde bedrag, de waarde van het verzekerde object vlak voor het ontstaan van de schade vergoed onder aftrek van de waarde van de eventuele restanten.

6.3 Als uit de polis blijkt dat het verzekerde object is getaxeerd, geldt als waarde van het object vlak voor het ontstaan van de schade de aldus door een deskundige getaxeerde waarde als bedoeld in artikel 7:96o BW. Vindt de schade plaats na 3 jaar sinds de opmaak van het taxatierapport, dan geldt als waarde van het verzekerde object vlak voor het ontstaan van de schade de dagwaarde.

6.4 In geval van schade aan bij elkaar behorende objecten of onderdelen van objecten vindt geen vergoeding plaats van de waardevermindering doordat een object of verzameling van objecten incompleet is geworden.

6.5 Eigen risico Als verzekeringnemer voor hetzelfde risicoadres meerdere bedrijfsmatige brandverzekeringen binnen het de verzekeraar Friesland Bank Zakenpakket heeft gesloten, geldt een eigen risico voor al deze verzekeringen samen. Als afwijkend eigen risico's zijn genoemd, dan geldt het hogere eigen risico.

Artikel 7

Wijziging van het risico

- 7.1 De verzekeringnemer is verplicht de verzekeraar zo spoedig mogelijk in te lichten over iedere omstandigheid, die het risico, waartegen verzekerd is, beïnvloedt. In deze gevallen heeft de verzekeraar het recht:
- 1 De premie en voorwaarden te herzien.
 - 2 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 2 maanden.
 - 3 De verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen, als de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de verzekeraar kan worden gevergd.

Artikel 8

Overgang van het risico

Bij overgang van het verzekerd belang eindigt de dekking, behalve bij overgang van het verzekerde belang door overlijden. In dat geval kunnen de erfgenamen van verzekeringnemer en de verzekeraar de overeenkomst binnen 9 maanden nadat zij met dit overlijden bekend zijn geworden opzeggen, met inachtneming van een termijn van 1 maand.